

Srdce zůstanou

Jsou tichou vzpomínkou na všechny, kteří nás opustili při covidu

Vzpomínková srdce v ostravském Bělském lese

Srdce zůstanou je pojmenování projektu, který vznikl v ostravském Bělském lese. Jde o zamyšlení nad situací v době covidu, abychom nezapomněli na všechny ty, kteří museli nedobrovolně opustit naše řady z důvodu těžké nemoci, ale také na jejich pozůstalé, kteří bolestně nesou jejich ztrátu.

Myšlenkou projektu, který vytvořil umělecký kovář David Sekula (známý v Bělském lese svou prací na křížové cestě), je vyjádření pocitu všech, které

opustil někdo blízký, že se neztratí z našich myslí a srdcí. Projekt vznikl ve spolupráci se společností Ostravské městské lesy a zeleň, s.r.o. Jde o kovářské dílo znázorňující dvě srdce, jedno co odešlo a jedno co zůstalo sice zde, ale obě jsou navždy spojena neviditelnou láskou. Na srdci je umístěno 47 svícníků, které symbolicky vyjadřují, že nás opustili lidé mladí v plné životní síle. Srdce jsou umístěna v centru odpočinkové zóny, v blízkosti procházkové trasy tak, aby bylo umožněno všem kolemjdoucím se zastavit s malým zamyšlením, případně zapálit svíčku jako vzpomínku.

Cyklorikša vjela do další sezóny

Cyklorikša, speciální tříkolka pro výlety seniorů, vjela do nové sezóny. Zájemcům nabízí až tříhodinové projížďky městem Bohumín a v provozu je každý den. O bezpečnost cestujících se starají proškolení šoféři z řad dobrovolníků havířovské ADRY a objednávat si ji mohou sami senioři nebo jejich příbuzní v Centru sociálních služeb Bohumín. Dopravní prostředek s dvojsedadlem na elektrický pohon má zpestřit život starším lidem a umožnit méně pohyblivým obyvatelům výlety do blízkého okolí. Město cyklorikšu pořídilo za 156 tisíc korun už před třemi lety, coronavirová epidemie ale nedovolila projekt pořádně rozjet. „Chceme tímto způsobem umožnit starším lidem, aby si prohlédli, co je u

nás ve městě nového. Mohou vyrazit i do přírody, třeba k Odře nebo Vrbického a Kališovu jezeru a strávit tak příjemné chvíle na čerstvém vzduchu,“ konstatoval místostarosta Bohumína Igor Bruzl.

Cyklosbírka pro Ukrajinu

V Ostravě proběhla sbírka odrážedel, koloběžek a kol pro děti i dospělé. Dárci do sbírky věnovali několik desítek těchto dopravních prostředků, spolek Elegant následně zajistil základní servis/opravu a distribuci ke konkrétním rodinám, které o ně projeví zájem. Takto do rodin putovalo 80 kol, koloběžek a odrážedel. Sbírka umožňuje uprchlíkům, kteří u nás našli útočiště, aktivně trávit volný čas a dětem usnadnila přepravu do školy.

Bylo to příjemné odpoledne, všichni se skvěle bavili...

Stovky tancechtivých seniorů se opět naladily na slavnostní notu. Důvodem bylo, že se 29. dubna konal v kulturním domě Akord Ostrava ples seniorů. Akci zahájili místostarostové Dagmar Hrabovská a Jan Dohnal z Městského obvodu Ostrava-Jih.

Následoval kulturně-společenský program, ve kterém vystoupila skupina Klasik, taneční formace The Gambit, soubor Ševčík či scénky souboru Nahodile. Jako hlavní host se představil Walda, který zazpíval nejznámější písně Waldemara Matušky. Nechyběly ani soutěže a bohatá tombola. S rolí moderátorů se zdárně popasovali Zdeněk Kačor a Šárka Zubková. „Bylo to příjemné odpoledne. Velmi mě potěšila slavnostní atmosféra tohoto tradičního společenského svátku,“ komentovala akci místostarostka Dagmar Hrabovská.

MUDr. Růžena Mašková:**O příkladu z pampelišek, o zlobě na celý svět, o tom, že láska obohatí člověka v každé situaci, o politicích, kteří hodně mluví a málo řeknou, o vodě na mlýn podvodníkům a o Josefu Ladovi****MUDr. Růžena Mašková**

Není to tak dávno, co jsme prožívali aprílové počasí - skutečně aprílové, tedy s velkými výkyvy teplot i srážek, což se částečně projevovalo rovněž v náladách lidí. Je jasné, že problém přitom měli většinou chroničtí ubrblanci, kteří si myslí, že radost nebo štěstí k nim může přijít zvenčí. To je velká chyba. Kdo chce být šťastný, ten musí být spokojený především sám v sobě a teprve pak dokáže okolí vnímat radostně, s otevřenými očima, ať už svítí sluníčko, prší, nebo padají kroupy. Lidé by si mohli vzít příklad třeba ze sněženek, jak se dokážou otevírat a radovat ze života, nebo z pampelišek, jak krásně září... Je opravdu jen na nás, abychom ke krásám světa byli vnímavější.

Nejhorší pro člověka přitom je, když propadne zlobě a nenávisti. Právě z těchto pohnutek vznikají mimo jiné i všechny války. Z války na Ukrajině je mi hodně smutno, nicméně uvedu konkrétní příklad z druhé světové, který jsem mohla osobně sledovat.

Poblíž Suchdolu žila jedna rodina, v níž žena byla Židovka, a oba manželé skončili v koncentráku. Žena to nepřežila, zatímco muž ano, ale náplní jeho života se stala pomsta německým občanům za jeho utrpení. Vrátil se do vesnice, a místo, aby se radoval ze shledání se známými lidmi, začal fyzicky likvidovat Němce. Včetně německého sedláka, který ho prosil, ať ho nezabíjí, že má čtyři děti. Ovšem žádné uspokojení to onomu muži nepřineslo podlehl zlobě na celý svět a nakonec spáchal sebevraždu.

A tento příběh chci dát záměrně do souvislosti s jiným, o němž jsem se už kdysi zmiňovala: na popáleninovém oddělení jsem vyšetřovala devítiletého hochy, který posléze popáleninám podlehl. Ale když jsem s ním mluvila, zjistila jsem, že je jednou z největších osobností v mém životě. Na otázku „co jsi dělal“ odpověděl: „Rodiče stavěli dům, já šel

přiložit pod kotel s asfaltem - a kotel vybuchnul.“ Ten hoch, místo, aby si stěžoval, pak pronesl větu, která ukázala jeho velikost: „Víte, že jsem rád, že jsem u toho kotle byl já a ne maminka, nebo tatínek?“

Láska prostě dokáže naplnit a obohatit člověka v každé situaci... Dodává jak energii, tak i pocit štěstí a umožňuje vždy ve všem hledat to kladné. Oproti tomu zlo, nenávist a touha po pomstě (která je nenasytná) člověka zatemňuje. Ovšem ono se to promítá i do zdánlivých maličkostí: máme-li naplánovaný výlet do přírody a začne pršet, škarohlídi hned začnou lamentovat, zatímco optimisté si uvědomují, že ty mraky přírodě prospějí (a lidé s "fištrónem" dokonce vytáhnou pláštěnky). Kromě toho platí přísloví: veselá mysl je půl zdraví, což na druhou stranu znamená, že ubrblaní lidé jsou náchylnější k nemocem a zkracují si život.

Mimochoodem, víte, kde najdete mezi lidmi nejvíce nenávisti a zloby? No jistě - v politice. A jak spolehlivě poznáte opravdu špatné politiky? Hodně mluví a málo řeknou. Jejich dlouhé (sebe)projevy svědčí spíše o jejich neschopnosti rozumě uvažovat a vyjadřovat se. Oproti tomu jsem nedávno slyšela v televizi rozhovor s profesorem Pafkem, jenž oslavil osmdesátiny a musím přiznat, že mě přímo okouznil dokonalým verbálním projevem. Projevem stručným, srozumitelným, jednoduchým a sebekriticky skromným. Jistě má ze své bohaté praxe řadu vzpomínek, které by ukázaly na jeho odbornost a vysoké kvality, ale o nic takového ani nezavadoval. Skromnost se vyplácí.

Kéž by takové vlastnosti měli i politikové - když už jsem znovu u nich, jejich vzájemné boje a napadání dokážu leckdy "překousnout" (akorát si někdy fakt připadám jako v blázcinci), ale co mne opravdu šťve, to jsou jimi vytvořené záplavy tiskopisů pro vyřizování na úřadech i jinde. V žádném případě ta lejstra nejsou jednoduchá a ve vysvětlivkách sáhodlouze vysvětlují, co nevysvětlí. To je pak samozřejmě i voda na mlýn různým podvodníkům.

Nicméně skončíme pozitivně. Vzpomněla jsem si na ikonu české kultury Josefa Ladu. Jako půlroční chlapec upadl na otcův ševcovský nůž, poranil si pravé oko a přestal na ně vidět. A protože viděl jen na jedno oko, chybělo mu prostorové vidění, což ovlivnilo jeho výtvarné vyjadřování. Jinými slovy, neponořil se do sebelítosti, ale ze svého postižení vytěžil maximum.

Ostatně, hodně krásy a povzbuzení, jakož i rozšíření obzorů a slovní zásoby, nám samozřejmě může dát i dobrá kniha. Nezapomínejme tedy v létě na to, že všude, i v těch nejmenších obcích, jsou knihovny s bohatou literaturou a že stále platí úsloví našich předků: řekni mi, co čteš, a já ti řeknu, kdo jsi.

Časopis SeniorTip vychází za podpory těchto institucí:

OSTRAVA!!!

OSTRAVA!!!
 MORAVSKÁ OSTRAVA
 A PŘÍVOZ

 Moravskoslezský
 kraj

HAVÍŘOV

Výstavní síň

Sokolská tř. 26, Moravská Ostrava

Lenka Klodová - Na návštěvě u ženy
Výstava: 26. 5. - 15. 7. 2022

Multimediální autorka pocházející z Ostravy ve své prezentaci vychází z charakteru galerie jako luxusního bytu ve vile. Zaměřuje se na objektovou tvorbu, kdy objekty tematicky korespondují s původními charakterem místností. Nainstalovanými objekty se ožíví prostředí kuchyně, ložnice i obývacího salonu. Spojí se tak stále téma umělkyně – ženská otázka – s prostředím domácího interiéru, který byl dlouho považován za jedinou doménu působení ženy. Kurátorem výstavy je Milan Weber.

Muzeum Frenštát p. R.

Horní 220, Frenštát pod R.

Letos uplyne 640 let od první dochované písemné zmínky o městě Frenštát p. R. Úvodní expozice muzea je věnována nejstarší historii města. Zdejší kraj rozprostírající se mezi Odrou, Ostravicí a hřebenem Beskyd věnoval král Václav I. (1205-1253) porýnskému hraběti Arnoldovi z Hückeswagenu. První záznam o samotné existenci Frenštátu je písemně zmíněn v listině o vysazení rychty v blízkých Závišicích ze 14. března 1382. V expozici se nachází reprodukce listiny (originál v Moravském zemském archivu v Brně). Další zajímavé věci o městě se dozvíte při návštěvě muzea. Jste srdečně zváni!

Zámek Bravatice

Bravatice 223

Zámek v Bravaticích, v turistické oblasti Poodří, který byl loni veřejnosti zpřístupněn po více než 25 letech, vstupuje do nové, teprve druhé sezóny. Během komentovaných prohlídek mají návštěvníci jedinečnou možnost zažít úplně jiný zámek, než na jaký jsou zvyklí z obvyklých návštěv historických objektů! Seznámí jak se syrovou skutečností léta neopravovaného zámku, tak s nepopíratelnými půvaby areálu, jehož nejstarší část bývala vodní tvrzí s dodnes patrným pozůstatkem vodního příkopu. Prohlídka zahrnuje také nahlédnutí do bývalého francouzského a anglického parku i vstup do areálu kolem kostela sv. Valentina. Dobrovolné vstupné bude využito při rekonstrukci zámku. K prohlídce je nutné se přihlásit na e-mail: vera.sustkova@seznam.cz, nebo na tel. č. 556 417 052. Komentovaná prohlídka začíná vždy ve 13 hodin na nádvoří mezi zámeckými budovami.

Kostelní 2572/3
Moravská Ostrava a Přívoz**Promlčeno****22. června - v 15 hod. (vstupné 60 Kč)**

Šokující živé vysílání, které během chvíle změní životy několika nevinných lidí. Radek (Karel Roden) se po téměř dvaceti letech nečekaně vrací do svého rodného města, aby se jednou provždy vyrovnal se svou minulostí. V pátrání po neznámé ženě mu pomáhá Eva, ambiciózní rozhlasová moderátorka, která si jeho příběh vymínila pro svoji živě vysílanou noční show. Netuší ale, že se sama stává součástí temného příběhu, o který se začíná zajímat pražská kriminálka. Začíná urputný boj o čas a spravedlnost. Opravdu už je vše nenávratně promlčeno...?

Knihovna města Ostravy

28. října 289/2, Ostrava

Literární paměť regionu**1918 – 2018****Výstava - do 26. srpna 2022**

Katedra české literatury a literární vědy Filozofické fakulty Ostravské univerzity, Centrum regionálních studií ve spolupráci s Památkem Petra Bezruče, Slezského zemského muzea v Opavě a Knihovnou města Ostravy připravily výstavu Literární paměť regionu 1918-2018 (texty, osobnosti, místa), která je k vidění až do 26. srpna 2022 v prostorách ústředí Knihovny města Ostravy, konkrétně v Galerii v pasáži, půjčovně pro dospělé, společenském sálu a v oddělení pro děti a mládež.

Výstava je průřezem regionální literaturou. Prostřednictvím beletristických i básnických textů autorů minulých i současných se návštěvníci výstavy vrátí do časů a míst, která jsou dávno zaniklá nebo přežívají jen ve vzpomínkách. Výstava představuje literární krajinu Jesenicka, Ostravska, Těšínska, Hlučínska, Valašska a Lašska; sílu folkloru, pohádek, vyprávěčské tradice; jedinečnost archetypálních postav horalů, zbojníků, dělníků, vyděděnců. Připomíná a znovu nalézá cestu k literátům česky, polsky i německy píšícím, kteří jsou mnohdy už pozapomenuti, neprávem opomíjeni či byli v minulosti zakázáni. Část výstavy se věnuje nejnovější literární tvorbě (mj. detektivkám, komiksům), divadelním hrám; literárním klubům, festivalům.

Místopis na dosah *aneb* Možná tam doj(e)dete

Milí cestovatelé SeniorTipu, dnes se budeme pohybovat na místě vybočujícím z ostravského regionu. Důvodem pro tuto volbu je fakt, že někteří se právě na hanáckou lokalitu, o níž bude řeč, dostali na červnovém výletě pořádaném Koordinačním centrem seniorů. Může tedy tento text posloužit jako doplňková informace, nebo pro ty, kteří nikdy v Čechách pod Kosířem nebyli, jako pobídka k návštěvě. Jde o místo spojené s hraběcím rodem Sylva-Tarouců (také Silva-Taroucca) a skrze ně pak i s malířem Josefem Mánesem. Na tento vztah se dnes soustředíme, neboť, zdá se, prosvítá v umělcově životě jako jedno z mála opravdu šťastných životních období.

Čechy pod Kosířem (zámek a okolí), Mánesova 1, okres Prostějov, Olomoucký kraj

Zámek, pohled od jihozápadu

Než došlo ke stavebnímu podnikání Sylva-Tarouců, šlechtického rodu původem z Portugalska, středověkou tvrz ze 14. století vlastnili Boskovicové a Pernštejnové. Do renesanční podoby přestavěli objekt majitelé v polovině 16. století. Z té doby se v západním a jižním křídle dochovaly nejstarší části klenu a iluzivních maleb.

Barokní etapu přestaveb řídili na počátku 18. století Lichtenštejnové, po nichž nastoupili po necelém půlstoletí Sylva-Taroucové a postupně od počátku 19. století nabyt zámek dnešní novoklasicistní podoby: západní křídlo dvoupodlažního stavení svírají a o patro převyšují dvě věže, z jižního průčelí byl v rizalitu s atikou zdobenou sochami prolomen trojitý vstup do rozsáhlého anglického parku; oranžerii v severní části areálu vyprojektoval renomovaný pražský architekt Vojtěch Ignác Ullmann, mj. spolupracovník a přítel Josefa Mánesa.

Dnes možná budeme nahlížet na tvorbu Josefa Mánesa jako na století a půl minulou historii, ale tento muž měl se současnými intelektuály nebo umělci mnoho společného - už, a hlavně tím, jak se z průměrné společnosti vylučoval. Na fotografiích i portrétech vyniká jeho vysoká, hubená postava, orlí nos a hluboko posazené oči zahleděné do dálky. „*I pohyby jeho byly nápadné a zvláštní, i způsob mluvení, ano i v oblékání jevil jakousi neobvyklost, někdy až výstřednost,*“ zaznamenala jedna z jeho současníc.

Dobrou noc, Život na panském sídle, nástěnná malba, cca 1856

Jiní připomněli výjimečnost jeho vzdělání, intelektu a úsilí o prosazení českého elementu v umění i politice. „...oplýval duchem... i vtipem,“ dodává malíř a kritik umění, Mánesův současník Eduard Herold.

Tanec, Život na panském sídle, akvarel, 1856

Byl na jedné straně člověkem společenským a politickým, na druhé straně mnohdy vnitřně osamělý a sužovaný. V roce 1848 píše právě Bedřichu Sylva-Taroucovi o svém bídém duševním stavu. Tehdy jeho sestra Amálie utála jeho nadějný vztah s dívkou, která byla matkou Mánesovy dcery...

Krátce poté, co se malíř zúčastnil Ústavodárného říšského sněmu v létě revolučního roku 1848 a tam nadšeně portrétoval (i karikoval!) české poslance, je zaznamenán první jeho delší pobyt v sídle Sylva-Tarouců v Čechách na Hané (Čechy pod Kosířem). Už během pražských studií v krajinářské škole svého otce Antonína Mánesa na pražské Akademii se sblížil s Bedřichem Sylva-Taroucou. Ten se již za svých předchozích teologických a filozofických studií v Olomouci a Brně zapojil svými sběratelskými počiny do národního hnutí, v Praze pak studoval malbu. S dalším členem rodu, zámeckým pánem Augustem Alexandrem, debatoval Mánes během svých návštěv v Čechách p. Kosířem o politice (oproti revolučně naladěnému Mánesovi byl hrabě stoupencem nedělitelné monarchie) i o situaci a poslání umění. „*Tam jsem byl šťasten, oh, to byl krásný, nezapomenutelný život!*“ Takto opakovaně prožíval malíř opojení z volné i šlechtěné přírody v okolí zámku, probíral se bohatou knihovnou svých hostitelů a zúčastňoval se jejich společenského i rodinného života. Zvláště nakloněna mu byla dámská část rodu, zejména paní Gisela a její sestra Anežka.

Vytvořil portrétní galerii Sylva-Tarouců i o dvě generace zpátky, z tamního prostředí vznikla série akvarelů **Život na panském sídle** (1856), kde nejružnější radovánky provozují děti-putti - **Tanec, Hostina, Hudba, Život na vodě, Zahradnictví** ad. Za průlomové dílo určené vizuální zkušenosti i hledáním fyzického lidového slovanského ideálu je považován obraz **Libánky na Hané** (cca 1849), podobného rázu je i známé **Červené paraplíčko** (1855/56).

Skvělým souborem vycházejícím z pozorování i prožitku jsou drobné kresby „okamžiku“, dokumentující život zámeckého osazenstva i okolí. Doprovázejí události v knize hostů ilustrují německou **báseň Hanselburg**, romantickou travestii klasické pohádky o Honzovi - tam Mánes zachycuje např. hr. Augusta při práci na soustruhu nebo hr. Bedřicha uprostřed záplavy knih.

Při měsíčku, olej, plátno, 1853-55

Jinde načrtl projížďky přírodou, ples, sáňkování a bruslení, živé obrazy o církevních svátcích nebo rybolov. Drobná dílka tohoto typu zdobí dopisní papíry, deníky nebo dámské vějíře.

Z taroucovského sídla vyjíždí J. Mánes, nejspíše napojen poznáním lidové kultury Hané, na jižní Moravu, Slovensko nebo na sever Moravy. To samozřejmě nebyly jediné cesty za venkovským lidem a přírodou, poznal i Domažlicko, a veden už prvotní krajinářskou výchovou v ateliéru svého otce Antonína také třeba Krkonoše, střední Čechy a další. Mnohé krajiny nebo architektura v nich díky jeho záznamům pomohou i dnes rekonstruovat svoji původní podobu.

V roce 1870 Mánesa na zámek nepřijali, jeho duševní porucha domácím pánům bránila... V posledních deseti letech malířova života (†1871) sílila jako důsledek syfilidy progresivní mozková paralýza. Tušení hlubších vrstev života se objevuje v obrazech, které jsou však Čechám pod Kosířem časově i mentálně vzdáleny. V zámeckých interiérech lze sdílet

Červené parapíčko (Milenci), olej, plátno, cca 1856

prostřednictvím vystavených děl Mánesovy prožitky tamních jeho pobytů, v anglickém parku pak tušit jeho stopy.

PhDr. Marie Šťastná, Ph.D.

OHLÉDNUTÍ ZA DALŠÍM AKADEMICKÝM ROKEM SENIORŮ

Na podzim loňského roku jsme se konečně po delší covidové odluce sešli na přednáškách Akademie třetího věku. Zimního semestru, jehož přednáškami nás v Městské knihovně Orlová provázela skvělá docentka a architektka Eva Špačková, jsme si užili. Téma bylo "Architektura". Přednášky byly velice zajímavé, poutavé, doplněné fotografiemi, a to díky naší přednášející. Zase jsme se dozvěděli plno zajímavostí a faktů z dob dávno minulých, ale i ze současnosti.

Jako bonus nám byla nabídnuta návštěva Muzea architektury na VŠB v Ostravě, jejíž uskutečnění nám přednášející zajistila. Do muzea jsme zavítali letos 1. června a moc jsme se těšili. Byl to takový malý dárek ke Dni dětí, i

i když už jsme značně dospělí, vlastně v tom nejlepším věku. Mile nás potěšila pozvánka na letní semestr, který začal 8. února 2022 a jehož tématem bylo „Kolem světa“. Přednášejícím byl RNDr. Hynek Adámek a témata úžasná. Opět přednášky vedené skvělou formou doplněné obrazovým materiálem i zážitky přednášejícího. Tento semestr byl ukončen 19. dubna malým testem, který prověřil, zda jsme si z přednášek něco odnesli. A dopadl výborně, jsme šikulky a šikulové! Odměnou byl "Certifikát", který jsme obdrželi od ředitelky městské knihovny.

Shrnutí obou semestrů? Přednášky byly vedeny profesionálně, nikoliv nudně. Vždy jsme se těšili na to, co zase uslyšíme, co nového se dozvíme. I smích okořenil přednášky, a o tom to je. Chtěli bychom poděkovat především ředitelce Bc. Ivě Suškové za to, že nám zajistila tyto přednášky, ale i další akce pořádané městskou knihovnou. Rádi se jich účastníme. Je to pro nás pohlazení po duši, radost z toho, že na nás někdo myslí. Velké díky, paní ředitelko! Díky i ostatním pracovníkům knihovny. Samozřejmě děkujeme přednášejícím - Doc. Ing. arch. Evě Špačkové Ph.D., RNDr. Hynku Adámkovi za skvělé, vyčerpávající, ale i vtipné přednášky, za milou přítomnost a čas, který nám věnovali. Těšíme se na další akademický rok, kde se opět všichni spolužáci, v což doufám, potkáme. Chceme věřit, že vše zlé je už za námi a budeme volně dýchat a žít. DÍKY!

Za "studenty" A3V 2021-2022
Věra Pavlíková a Jaroslava Siekierová
Zdroj: Orlovské noviny

Historický kalendář Ostravska

Duben - červen

1. dubna 1892 se Moravská Ostrava stala sídlem Revírního báňského úřadu, který sem byl přenesen z Olomouce. Jeho působnost zahrnovala celé Slezsko a moravské okresy Místek a Nový Jičín, respektive od roku 1900 též nově zřízený okres Moravská Ostrava. Prvním šéfem ostravského báňského úřadu byl c. k. vrchní horní rada Edmund Riel. V průběhu doby vystřídal úřad několik adres v centru města, na počátku 20. století sídlil v dnes již neexistujících budovách na rohu ulic 30. dubna a Nádražní. Jeho součástí bylo od roku 1905 rovněž hornické muzeum, jehož sbírky tvořily zejména modely techniky sloužící k ochraně proti nehodovosti v dolech. Od 30. let 20. stol. sídlí ostravský báňský úřad v budově na Veleslavínově ul. č. p. 1598

4. dubna 1902 přednášel v Národním domě v Moravské Ostravě (dnes Divadlo Jiřího Myrona) Tomáš Garrigue Masaryk v rámci vzdělávacího cyklu lidových přednášek, pořádaných českou Karlo-Ferdinandovou univerzitou, na téma „O otázce sociální“. Místní posluchači měli díky vědecky pojatému výkladu jedinečnou možnost seznámit se podrobněji s dějinami vzniku a vývoje socialistického hnutí, o němž měli dosud mnohdy jen velmi mlhavou představu. O zájmu, který tato tematika na průmyslovém Ostravsku vyvolávala, svědčí i fakt, že sál s kapacitou 1200 míst byl zcela zaplněn obecenstvem, „jež sešlo se ze všech vrstev naší čes. společnosti“.

12. dubna 1932 je datována vyhláška okresního úřadu v Moravské Ostravě, kterou bylo zakázáno zaměstnávat osoby ženského pohlaví v hostinských a výčepních živnostech. Mnozí hostinští a kavárniští podnikatelé, aby zvýšili své tržby, totiž zaměstnávali hned několik ženských sil, které měly bavit hosty a nutit je k větší útratě, přičemž byly mlčky trpěny i případné intimní styky. Praxe byla zpravidla podobná jako např. v kavárně Mocca, kde host zaplatil předem za láhev vína 120 korun a uchýlil se s číšnicí do zadní uzavřené místnosti, kde je nikdo nesměl rušit. Zisk si kavárník zvyšoval také tím, že pokud host objednal víno také pro číšnici, dostala pouze cukrem slazenou vodu v zelené sklenici. Vyhláška povolila pouze najímat artistky a parketové tanečnice starší 16 let v podnicích s pravidelnými kabaretními představeními a kuchyňský ženský personál.

13. dubna 1902 došlo na území Ostravy k prvnímu známému automobilovému neštěstí. Účastníkem nehody byl jeden z prvních majitelů automobilu v Ostravě, Karel Molterský, chemik Vítkovických kamenouhelných dolů, se svými spolujezdcí. Při cestě z Petřvaldu do Ostravy na prudkém spádu u Radvanic řidič vůz nezvládl a sjel do příkopu, levé přední kolo se rozbilo a cestující vypadli ven. K. Molterský utrpěl zranění, kterému podlehl. Ostatní vyvázli s lehkými oděrkami, podlitinami a šokem.

17. dubna 1912 otevřel kavárník Moritz Reicher na rohu ulic Poštovní a Reální v Moravské Ostravě hotel Royal s luxusní kavárnou (dnes objekt Ostravské univerzity). Dům byl postaven podle projektu ostravského architekta Felixe Neumanna. Kavárna v přízemí byla zařízena v sytých tmavě tónových barvách a prostoru vévodil obraz vídeňského malíře Viktora Schmiedta, který zachycoval řetězový most přes Ostravici. Kromě obvyklého menu měli hosté k dispozici rovněž denní tisk, kulečníky a hrací stolky. Hotel poskytoval k přenocování 40 pokojů.

27. dubna 1942 zahynul u Axbridge ve Velké Británii příslušník čs. letectva kapitán Rudolf Roháček (nar. 18. 11. 1914 v Mariánských Horách). Do RAF byl přijat v létě 1940 a na jaře 1942 byl přeložen ke 312 čs. stíhací peruti a jmenován velitelem letky. Padl při návratu z operačního letu, příčinou havárie byl pravděpodobně zamrzlý přívod kyslíku (let probíhal ve výšce 8 000 m).

2. května 1852 ve 4 hodiny odpoledne došlo k výronu výbušného důlního plynu ve sklepě domu č. 43 Jana Neussera na hlavním náměstí v Moravské Ostravě. Ze sklepních oken domu šlehaly plameny, které čtyři ostravští občané, kteří byli v blízkosti, uhasili. Šlo o první takovou písemně doloženou událost ve městě. Po vyšetřování přivolaných důlních odborníků okresní hejtman v Místku nařídil majiteli domu sklep uzavřít a vezdít z něj nejméně 6 palců silnou rouru a tuto vyvést do výše 2 sáhů po zdi domu.

9. května 1952 byla v Ostravě slavnostně zahájena městská trolejbusová doprava. Zpočátku jezdily dva trolejbusy ve 25 minutových intervalech na trase z náměstí Republiky k Nové radnici, pak do Přívozu a Cihelní ulicí zpět na náměstí Republiky. Jízdné tehdy stálo 3 Kč (před měnovou reformou) a jízdenka byla přestupná. Ještě v témže roce byla zavedena linka do Hrušova z výchozí stanice na náměstí Republiky. O rok později byly zavedeny trolejbusy do Michálkovic. ▼

15. května 1922 se Moravská Ostrava stala sídlem krajského soudu a státního zastupitelství s územní působností pro obvod okresních soudů v Moravské Ostravě, Místku, Českém Těšíně, Fryštátu, Jablunkově, Frýdku, Slezské Ostravě a Bohumíně. Až do tohoto data příslušela Moravská Ostrava k obvodu Krajského soudu v Novém Jičíně. Nové úřady zprvu musely sdílet budovu s okresním soudem na Sokolské třídě, justiční palác na Havlíčkově nábřeží podle projektu architekta Františka Vahaly byl dokončen teprve v roce 1929.

7. června 1532 český král Ferdinand I. vydal privilegium, které ves Třebovice povyšuje na městys s právem konání dvou výročních trhů, týdenního trhu, oprávnění svobodného provozování řemesla a užívání nového městského znaku. Je to nejstarší znaková listina, vydaná pro některou z dnešních obcí Ostravy. Tehdejšímu popisu znaku „štít červený, v němžto jset puol kapru přirozeného, hubův vzhuoru, a nad ním jest křídlo bílé, co vobloukem téhož puol kapra obkličující“ odpovídá i současný popis znaku měst.obvodu Třebovice. ►

KALENDÁRIUM

10. června 1962 byla na Černé louce v Ostravě zahájena první výstava pod názvem „Ostrava za socialistické životní prostředí.“ Během tří týdnů si zájemci mohli v deseti pavilonech prohlédnout expozice, věnované především bydlení, rekreaci a volnému času, obchodu a službám. Největší pozornost přitahovala expozice nazvaná Aby ubývalo práce v domácnosti, kde byly vystaveny vysavače, žehličky, mixéry, sporáky a řada dalších produktů s moderním designem, které však byly úzkoprofilovým, a tedy tzv. podpultovým zbožím. Vzhledem k tomu, že řadu výrobků bylo možné na výstavě zakoupit a objednat, setkala se akce s obrovským zájmem veřejnosti, podle pořadatelů navštívilo výstaviště na 180 tisíc návštěvníků (přičemž počet obyvatel města v té době činil necelých 240 tisíc osob).

25. června 1997 bylo ukončeno čerpání důlních vod na bývalých dolech na území města Ostravy. Současně zahájila činnost čerpací stanice ve vodní jámě Jeremenko v Ostravě-Vítkovicích s účinnými čerpadly, které udržují podzemní vodní hladinu na stanovené úrovni až do doby ukončení dolování v karvinské části revíru. Ze stejných důvodů byl vybudován obdobný čerpací systém při ukončení těžby uhlí v petřvaldské části revíru na Dole Žofie. Se zatápěním dolů v petřvaldské části revíru bylo započato 29. května 1999.

PhDr. Antonín Barcuch, Archiv města Ostravy

Znaková listina Třebovic ze 7. června 1532

Významných a mezinárodních dnů se slaví celá řada. Pojďme si některé připomenout

21.6.

Světový den hudby - Od roku 1995 se vždy 21. června sdružují veřejnoprávní i soukromé instituce ke společnému pořádání Evropského dne hudby. Snahou tohoto celoevropského kulturního počínu je zlepšit povědomí o umělecké úrovni v každém ze států a rozvinout výměny v hudební oblasti mezi členy Evropské Unie a dalších evropských států.

Den hudby patří všem po celém světě, hudba nám vyjadřuje pocity, dokáže být velice emotivní a provází nás celým životem. Už malým dětem maminky zpívají ukořelbavky.

21.6.

Mezinárodní den trpaslíků - Možná vás napadne, že tento den má upozorňovat na problematiku lidí malého vzrůstu. Není tomu tak. Tento den opravdu upozorňuje na trpaslíky, mytologické postavy, a na jejich význam v kultuře a historii.

Trpaslíci na zahradě. Část populace je má ráda a má s nimi vyzdobené své zahrady a část populace by si je nikdy nepořídila. Pravdou je, že trpaslíci jsou dlouho považováni jako symbol pomocníků, kteří nosí štěstí. Mezinárodní den trpaslíků založilo společenství pro ochranu zahradních trpaslíků.

5.7.

Mezinárodnímu dni objetí zdarma se anglicky říká Free hugs. V tento den, který připadá na 5. 7., se lidé po celém světě na veřejnosti objímají. Tato tradice se ve světě slaví od roku 2004, postupně nachází své příznivce i v Česku.

28.7.

Mezinárodní den mléčné čokolády. Již Aztékové prohlašovali čokoládu za účinný prostředek proti vyčerpání a slabosti. Čokoláda má blahodárný vliv na lidský organismus nejen pro svůj lahodný chuťový profil, ale i pro své uklidňující účinky. Mléčnou čokoládu objevil švýcarský cukrář Daniel PETER. Našel způsob jak přidat do čokolády mléko a vytvořit dobrou lahůdku. Na paměť této události byl dnešní den přisouzen této dobrůtce. Sladká chuť je jednou ze základních chutí, a proto by se neměla z jídelníčku vyřazovat. Jen se jí potřebujeme naučit uspokojovat i zdravějším způsobem. Proto je nejlepší naučit se mlsat zdravě, s chutí a bez výčitek.

2.8.

Den suchého zipu. Těžko říct, zda tento den myslel někdo opravdu vážně, nebo zda se v kalendářích neobjevil jen z recese a už tam zůstal. Za svůj život zvládl už opravdu hodně. Ne nadarmo proto patří mezi nejvýznamnější objevy. Využívá ho široká veřejnost a dost možná si dnes ani nedovedeme představit, že by neexistoval. Užitečnost suchého zipu ale zpochybnitelná není. Suchý zip prý vymyslel v roce 1948 švýcarský inženýr Georges de Mestral.

13.8.

Mezinárodní den leváků. Téměř 90% lidí na světě jsou praváci. Většina věcí je proto určena pro praváky, například nůžky, škrabka, vývrtka na víno, pravítko, ... Ale existují i věci, které se v rukách leváků mohou změnit v životu nebezpečné nástroje, například motorová pila. Naštěstí se dnes již leváci nepřeučují na praváky, naštěstí již existují obchody prodávající věci pro levoruké. Den leváků poprvé slavili roku 1992 v Anglii, kdy byl vyhlášen klubem levorukých - The Left-Hander's Club.

Je to můj životní úspěch!

Pětapadesátiletý kulturista Zbyněk Bulava z Bílovce se stal druhým vicemistrem Evropy!

Když se Zbyňka Bulavy ptali před odletem do španělské Santa Susanny, kde se začátkem května uskutečnilo mistrovství Evropy v kulturistice, s jakým výsledkem z tohoto šampionátu by byl spokojený, prohlásil, že jeho snem je přivést medaili. A to se mu splnilo! Pětapadesátiletý kulturista Zbyněk Bulava získal ve své kategorii masters nádherné 3. místo na evropském šampionátu! „Je to můj životní úspěch!“ říká.

Rodák ze Studénky, který již dvacet let žije v Bílovci a poslední léta trénuje v ostravském Kubík Fitness, odjížděl na tuto největší reprezentační akci jarní sezony, ve velmi dobré formě. Na mistrovství České republiky, které se uskutečnilo před mistrovstvím Evropy, získal stříbrnou medaili. „Cvičím pravidelně už 38 let. Začínal jsem trénovat s tatínkem v 15 letech u nás na půdě a už jsem u toho zůstal. Jen jsem půdu vyměnil za fitcentrum,“ vzpomíná na své začátky pan Zbyněk, který se však k závodění rozhodl až ve 40 letech.

„V osmatřiceti letech jsme uspořádali v Bílovci neregistrovanou kulturistickou soutěž, kterou nám za láhev slivovice moderoval Zdeněk Srstka. Ten byl mimochodem mým dlouholetým kamarádem a díky vzájemné podobě mi dodnes přátelé a známí přezdívali ostravský Srstka. K profesionálnímu závodění jsem se však dostal až o dva roky později. Na oslavách kulatin jsem se obveselen alkoholem nechal vyhecovat a ještě v tom roce jsem startoval na prvním mistrovství ČR. Skončil jsem předposlední a chtěl jsem toho nechat. O rok později jsem už byl vicemistrem ČR. Cvičím dál. Je to můj životní styl,“ pokračuje úspěšný kulturista.

Kulturistika patří podle Zbyňka Bulavy k nejhorším sportům, co se týká přípravy. „Je to dřina, dřina a musíte mít obrovskou vůli. Několik měsíců pravidelně trénujete, posilujete a k tomu vaříte stále dokola ta stejná jídla. Denně musíte spořádat třeba i kilo masa a několik balíčků rýže, aby svaly rostly. Tři měsíce před soutěží pak přijde tvrdá dieta, kde se odvažuje každý gram jídla. Nejhorší vás však čeká posledních 14 dnů, kdy každého závodníka čeká doslova alchymie s vodou. Stačí jeden špatný krok a máte po závodech. Tělo se správně neodvodní, svaly nevylezou a můžete zůstat navzdory několika-měsíčnímu tréninku doma,“ popisuje náročné přípravy na každou soutěž Zbyněk, který má velkou oporu nejen ve své ženě a rodině, ale podporuje ho psychicky, ale i finančně také řada známých. Na mistrovství Evropy ve Španělsku získal finanční příspěvek rovněž od města Bílovce.

„Jsme vděční za všechny sportující, tvořící nebo organizačně zdatné občany, kteří nejen pomáhají oživit ulice a parky v Bílovci a okolních obcích, ale jejich úspěchy často sahají za hranice našeho okresu nebo dokonce státu. Přála jsem panu Zbyňkovi už před soutěží sílu a odvalu jít za svým snem a jsem ráda, že se mu to podařilo. Jeho bronzové

umístění na evropském šampionátu je nádherné! A když si představím, kolik energie a vůle musel tento muž ve svém věku do toho dát, klobouk dolů. Moc gratulujeme a přejeme panu Zbyňkovi do dalších let hlavně zdraví, aby se mohl i nadále sportu věnovat,“ blahopřeje starostka města Bílovce Renata Mikolašová.

Zbyněk Bulava nezahálí ani po závodech, denně je od pěti hodin ve fitku a cvičí. „Není to tím, že bych chtěl být ve fitcentru první, ale je to věkem, nemůžu spát, a tak cvičím od brzkého rána,“ směje se pan Zbyněk, který sedm let působí také jako osobní trenér. Trénuje mimo jiné i mladé kulturisty a kulturistky. „Vždycky říkám, že trénuji jen ty vítězné typy. Nevím, zda je to můj výběrem nebo tréninkovým plánem, ale každý rok někdo z mých žáků přiveze z MČR medaili, což mě velmi těší,“ uzavírá naše povídání čerstvý druhý vicemistr Evropy Zbyněk Bulava, který se celý život řídí mottem: Cesta k cíli je mnohdy důležitější než cíl samotný.

Zbyněk Bulava - vybrané úspěchy:

Mistrovství ČR 2022 - 2. místo v kulturistice masters 50-59 let

Mistrovství Evropy 2017 - 6. místo v klasické kulturistice masters nad 50 let

Mistrovství ČR 2017 - 4. místo v kulturistice masters 50-59 let

Mistrovství ČR 2013 - 3. místo v kulturistice masters 40-50 let do 80 kg

Vydání časopisu podporují:

KDYŽ SE STANE TOUHA POMÁHAT DRUHÝM ŽIVOTNÍM KRÉDEM

Dobrovolnice Renáta Gajová stihla za 21 let svého života udělat pro dobro jiných možná více než kdokoliv z nás za celý život. Ona sama však skromně tvrdí, že na cestě dobrovolnictví je teprve na začátku. Renáta má už od mala velmi kladný vztah ke zvířatům, takže logickým spojením touhy pomáhat a lásky k čtyřnohým kamarádům byla canisterapie. Má dva pejsky (border kolie), kteří absolvovali speciální canisterapeutický výcvik. A byli to právě tito věrní partáci, kteří jí otevřeli bránu k dobrovolnictví. S nimi totiž Renáta začala před třemi lety pomáhat jako dobrovolník ADRA, nejdříve v domově pro seniory Magnolie a poté i v Centru pro osoby se zdravotním postižením Čtyřlístek.

„Pro seniory i lidi s postižením jsou moje návštěvy s pejsky vždy vítaným zpestřením. Většinou si více pamatují jejich jména než to moje (smích). I když navštěvuji převážně jenom jednoho klienta, tak pejsci vždy přitáhnou pozornost i dalších. Náš "canisterapeutický tým" prostě budí pozornost. Hlavně v létě je to fajn, můžeme venku společně chodit na procházky nebo jim dávájí povely a aporty.“

Složitá doba si však žádá velké činy a v případě Renáty se to v posledních letech potvrdilo hned několikrát. Když se zařízení, která navštěvovala jako dobrovolnice ADRA, uzavřela na jaře roku 2020 kvůli kovidu návštěvám, měla najednou spoustu volného času. Takže když přišla nabídka od koordinátorky ADRA, že by mohla nakupovat seniorům, neváhala. Opět "naskočila" do dobrovolnictví a byla ráda, že může být užitečná. A když se v roce 2021 prohnalo jižní Moravou tornádo, tak její cesta vedla právě tam. Jako členka dobrovolných hasičů pomáhala s odklizením sutin i s úklidem. Na začátku roku 2022 si Renáta dala předsevzetí, že v letošním roce chce věnovat potřebným alespoň 200 dobrovolnických hodin. V tu dobu vůbec netušila, že tuto metu zvládne překročit už na konci března. Od začátku válečného konfliktu na Ukrajině začala totiž pomáhat ukrajinským uprchlíkům, které válka přivedla do Ostravy. Nejdříve začínala jako dobrovolník ADRA s hlídáním domácích mazlíčků ve speciálním stanu před KACPU, protože do centra pomoci zvířata povolen vstup nemají.

„Příběhy, které si tady někdy vyslechnu jsou silné. Utkvěla mi v paměti starší paní, která utíkala se svým kokršpanělem z Charkova celé čtyři dny a noci. Ta měla slzy v očích, když jsme jí nabídli pomoc s hlídáním pejska a ona si mohla jít v klidu lehnout a na pár hodin se prospat. Naopak někteří se nechtějí se svými čtyřnohými kamarády ze začátku rozloučit. Chápu je, já bych se asi taky těžko loučila v takové situaci se svými miláčky. Vždy se jim ale snažím vysvětlit, že o jejich zvířátko bude dobře postaráno, že se nemusí ničeho obávat. Když v těch lidech vzbudím důvěru, tak jsou nakonec sami rádi, že si můžou odpočinout. A vy-stresovaná zvířata taky po dlouhé a náročné cestě vycítí, že už jsou v bezpečí a pak většinou celou dobu ve stanu prospí.“

I když Renáta miluje zvířata a cítí se v jejich přítomnosti dobře, tak ji to táhne i k lidem, kteří prchají před válkou. Proto si postupně začala brát i směny na KACPU. I když se Renáta ruštinu ve škole neučila, tak si sama nastudovala pár frází a

snaží se s uprchlíky co nejvíce komunikovat. Vnímá, že právě to jim může po příchodu do centra pomoci.

„Je vidět, že na začátku přicházejí zaražení, s obavami, neví, co můžou očekávat. Tehdy někdy stačí jenom nabídnout čaj či nějaké jídlo a postupem času se ledy prolomí a oni k nám získají důvěru. Sami vidí, že jim nikdo nechce ublížit, že jim naopak chceme pomoci. Někdy úplně stačí se na ně lidsky obrátit, zeptat se jich, jestli něco nepotřebují. Na to ani není potřeba tlumočníka, těch pár frází v ukrajinštině zvládne skoro každý. Je fajn vidět, jak se pak uvolní, když na ně někdo promluví jejich jazykem a nabídne jim pomoc.“

Renáta zvládá skloubit svůj osobní život s náročnou dobrovolnickou službou i díky tomu, že jí vyšla vstříc škola, kterou studuje. Jako studentka požární ochrany má momentálně distanční výuku, takže se na zkoušky připravuje individuálně. Čas na studium si však vždy najde, například na nočních službách ve stanu pro zvířata. Práce dobrovolníka na KACPU ji nesmírně uspokojuje, proto ji tady potkáváme často. Sama říká, že únavu zatím nepocítuje, protože vidí ve své práci velký smysl.

„Vděčnost je základní emoce, se kterou se tady nejčastěji setkávám. Ti lidé děkují za obyčejný šampón, který je pro nás naprostou samozřejmostí. A jsou neskonale vděční za možnost si vybrat, například z více druhů hygienických potřeb nebo obnošeného šatstva. Jako by se tím opět stávali obyčejnými lidmi jako před válkou, kteří můžou rozhodovat o svém životě sami za sebe. Před sebou má však Renáta spoustu dalších snů a cílů, které chce naplnit. Nově se stala koordinátorkou dobrovolníků ADRA právě na KACPU, kde může zúročit své vlastní dobrovolnické zkušenosti. Dobrovolnictví ji také otevřelo dveře k pomáhajícím profesím, a proto by se v budoucnu chtěla stát zdravotnickou záchranářkou.“

Mgr. Katarína Kijonková

Naše nabídka zní - nezůstat sami, konstatují manželé Kutých Oáza uprostřed každodenního shonu

Manželé Jaromír a Jarmila Kutých

Spolek Elim vznikl v roce 1995 jako křesťanská společnost pro evangelizaci a diakonii. Zdejší klub seniorů se stejným názvem pak od roku 2000 vedou manželé Jaromír a Jarmila Kutých, s nimiž jsme uskutečnili následující rozhovor.

Na úvod trocha statistiky: kolik lidí prošlo Elimem, kolik akcí jste zorganizovali a jaká ocenění jste dostali?

„Za dobu naší činnosti prošly klubem desítky lidí. Akcí bylo nejméně okolo tisíce. Přednášky, koncerty, poznávací zájezdy, ozdravné pobyty. Návštěvy různých podniků, přednášky na VŠB a spousta dalších zajímavých akcí. Ovšem o pochvalách za tyto aktivity si statistiku nevedeme...“

Jaké je vaše životní krédo a co vás konkrétně inspirovalo k tomu, že jste si řekli: uděláme něco smysluplného a dlouhodobého pro seniory?

„Oba dva jsme křesťané, tedy věřící v živého Boha, stvořitele nebe i země i nás lidí, který přišel ve svém synu Pánu Ježíši Kristu zde na zem s nabídkou smíření a pokoje. Náš život na zemi má přesah do věčnosti. To věděl i slavný dramatik William Shakespeare, když napsal: „Smrt je začátkem, ale až té druhé kapitoly našeho života“. My sami jsme v seniorském věku, takže naší inspirací bylo předat něco z této víry druhým, především seniorům.“

Jak se Elim časem vyvíjel (spolu s vámi), co jste mu museli dát, a co to dalo vám?

„Většina seniorů vyrostla v ateistické společnosti, kde se tvrdilo, že Bůh neexistuje a to co píše Bible, jsou pohádky pro mentálně zaostalé lidi. Takže víra a Bible byly velkou neznámou. Když jsme pracovali v klubu seniorů Elim přebírali, věděli jsme, že - jako každé aktivitě - tomu budeme muset dát mimo jiné svůj volný čas. Navíc, většina seniorek je bez životního partnera a mnohdy nemá o koho se opřít a jak smysluplně využít vlastní čas. Naše nabídka tedy zní "nezůstat sami". Sdílet se s druhými, se svými radostmi i starostmi.“

Snímek z výletu na Dlouhé Stráně

Bez spolupráce s dalšími lidmi by to určitě nešlo - komu byste ve vzpomínkách chtěli poděkovat?

„Komu poděkovat? To by byl obrovský výčet lidí. Konkrétně našemu sboru církve bratrské v Ostravě, za pronájem kavárny, kde jednotlivá setkání uskutečňujeme. Obzvláště pak panu ing. Jaroslavu Orawskému, emeritnímu kazateli církve bratrské, a dlouholetému předsedovi Elimu, za podporu a službu slovem na středečních setkáních. V těchto dnech se právě dožívá 85 let. Zároveň patří poděkování Magistrátu města Ostravy, za dotace pro činnost klubu. A následovat by musel výčet dalších spolupracovníků.“

Seniorský věk provázejí i různé handicapy - jak jste si s nimi v Elimu dokázali poradit? A můžete uvést příklady, kdy si lidé navzájem pomáhají?

„Většina našich seniorek má 80 až 90 let, i více. A tak na setkání do klubu je často přivázely jejich děti. Některé seniorky již žily v domovech pro seniory, kde jsme je mohli navštěvovat při příležitostech jejich narozenin, apod. V průběhu let nám již zemřelo 62 seniorek. V současnosti se v klubu schází 20 až 30 seniorů.“

Společné foto klubu seniorů Elim v Hradci nad Moravicí

A můžeme přidat příběh: když jsme byli na poznávacím zájezdu v Polsku v Krakově, tak se nám devadesátiletá seniorka Jiřinka Hrabovská ztratila. Ani po usilovném hledání několika dvojic se nepodařilo Jiřinku najít. Tak se jedna manželská dvojice nabídla, že zůstane celou noc a bude hledat. Potom jsme v mobilním telefonu našli snímek Jiřinky, který jsme poslali na policejní stanici. Mezitím Jiřinka potkala policistu, do kterého se "zavěsila" a on jí doprovodil na stanici, kde už měli její obrázek. Tak jsme si Jiřinku vyzvedli jako "ztracenou a opět nalezenou". A po třech hodinách zpoždění, jsme odjížděli zpět do Ostravy...“

Které vzory, v souvislosti s Elimem, vás nejvíce oslovily?

„Samotný název klubu seniorů Elim je odvozen od biblické oázy, kterou Izraelité našli při putování pouští, takže jde o místo, kde byly čisté prameny vod s palmami. Naše setkávání jsou tedy oázou uprostřed každodenního shonu. I čtenáře SeniorTipu zveme, ať si k nám přijdou odpočinout a nabrat nových sil.“

Jiří Muladi

Nové sídlo městské organizace Senioři ČR a nejen o tom

Od léta 2021 se ostravská MO Senioři ČR postupně stěhovala do nového sídla, kde se nyní už běžně scházejí její jednotlivé zájmové organizace. Je v prostorách pobočky Knihovny města Ostravy, v budově na Podroužkově ul. v Porubě. Na tuto změnu i další zajímavosti jsem se ptala její předsedkyně Anny Pinterové, nositelky titulu Seniorka roku 2019, který jí udělilo statutární město Ostrava.

MO SČR musela opustit prostory v budově na ul. M. Majerové v Porubě, kde sídlila od roku 1997. Pomocnou ruku podala Knihovna města Ostravy (KMO).

Při jednání s ředitelkou KMO Mgr. M. Sabelovou, kdy hodnotili výsledky společné činnosti paní ředitelka nabídla možnost umístění sídla organizace v objektu jedné z poboček KMO. Tam se loni přestěhovali.

Nynější sídlo SČR je ve velmi moderním prostředí. Máte v něm dostatek prostoru pro různorodou činnost?

„Ano, využíváme místnosti v prvním patře a vybavení je více než vyhovující. Velké místnosti nám umožňují organizovat nejrůznější cvičení a také jsou vhodné pro větší společenské akce. Dříve jsme si na akce museli pronajímat sál v porubském Domě dětí a mládeže.“

Předseda Seniorů ČR MSK Ing. Pospíšil předává diplom nejstarší účastníci 4. sportovních her seniorů v areálu TJ O.-Pustkovec

Jaké akce, kromě pravidelných setkání členů klubu se v nových prostorách letos uskuteční?

„Spolupracujeme s Koordinačním centrem seniorů Ostrava (KCSO), kdy se u nás 1x měsíčně setkávají vedoucí organizací, které centrum sdružuje. K nim patříme i my. Pokud se týká naší činnosti, připravili jsme v květnu výstavu, která proběhla v rámci akce města - Dny fajne rodiny. Tam jsme veřejnosti představili rukodělné výrobky našich členek. Současně se konala i burza starších knih. Prostory jsme využili i pro konání vědomostní soutěže "Co víš, co znáš", která je organizována ve spolupráci s KCSO. Místnosti nového sídla využijeme i pro další zajímavé akce, které postupně budeme realizovat. Na nich hodláme spolupracovat s Krajskou organizací Senioři České republiky MSK, případně s Krajskou radou seniorů MSK.“

Co vás potešilo v souvislosti s aktivitami MO SČR?

„Bylo toho více, např. lednové udělení titulu Klub seniorů roku 2021, který získala naše zájmová organizace Kreativ. Jeho členky své výrobky vystavují při různých příležitostech v rámci aktivit pořádaných MO SČR i pro veřejnost, např. v Knihovně města Ostravy nebo na Černé louce během akce

"Život bez bariér". Kreativ se také zapojil do projektu, který byl organizován Úřadem městského obvodu Ostrava-Poruba s tématem pletení ponožek a chobotniček pro předčasně narozené děti v neonatologickém oddělení FN Ostrava-Poruba. Dále členky této ZO upletly a darovaly teplé ponožky seniorkám a seniorům v domovech důchodců.

Členky zájmové organizace Kreativ

Také se zapojily i do šití roušek na počátku koronavirové pandemie. Šily z vlastních i donesených materiálů. Roušky zhotovily pro rodinu, známé, přátele, ale také pro seniory z domovů důchodců, pro zaměstnance Globus, ADRU, Policii ČR a další. Realizovaly sbírku šatstva, obuvi, hraček a spotřebního zboží pro org. ADRA. Zapojily se do projektu českopolské spolupráce měst. obv. Poruba. Ten je určen pro děti z polské Ratiboře a školáky porubských základních škol.“

Sdružujete 15 zájmových organizací, t.j. více než tři stovky seniorů s různými koníčky a potřebami. Jak se vám daří pro ně realizovat aktivity?

„Pro sportovce každoročně pořádáme v areálu TJ O.-Pustkovec sportovní zábavné odpoledne. Letos v květnu se konal už 9. ročník. Stali jsme se pořadateli 4. krajských sportovních her Seniorů ČR MSK. Šipky, střelba na branku florbalovou hokejkou, hod kroužky, golf sneg, běh s míčkem na tenisové raketě, bolloball, nepravý petang, hod granátem - to vše byly soutěžní disciplíny. O jejich zdolání usilovala čtyřčlenná družstva“. Výbor zajišťuje např. zájezdy, výlet s dětmi z MŠ O.-Muglinov do obce Kružberk a na hrad Vikštejn. Je to tradiční akce v rámci navazování mezigeneračních vztahů. Další zájezdy směřují za poznáním krás Tovačova a také prohlídku hradu Bouzov. V jednání je také několikadenní pobyt ve wellness hotelu v Sezimově Ústí a dovolená ve Spáleném Poříčí. Zájezdy pořádají také některé naše zájmové organizace, hlavně ty, které sdružují turisty. Mám radost, že senioři MO SČR neskládají ruce do klína a jsou velmi aktivní.“

Text a foto: Eva Kotarbová

Dvoustránka Krajské rady seniorů

Vážení senioři a čtenáři SeniorTipu,

Krajská rada měla v březnu 6. zasedání, na kterém jsem vyhodnotil splnění úkolů v roce 2021 a první čtvrtletí roku 2022. Nejsložitější úkol, který byl v tomto období plněn, byl nový systém placení členských příspěvků členů krajské organizace RS ČR, dodání seznamů členů organizací a klubů a souhlas vedoucích představitelů s GDPR. V dubnu jsem konečně mohl celou záležitost uzavřít a výsledek nahlásit RS ČR.

V současné době má naše krajská organizace 64 organizací a klubů seniorů s 6540 členy. Navíc v kraji působí organizace seniorů s celostátní působností a jsou členy RS ČR, jsou to Veteráni PČR, OSŽ a ČSŽ. V rámci ČR jsme nejsilnější krajská organizace. Samozřejmě jsme otevření dalším zájemcům o členství v rámci Moravskoslezského kraje, podmínky členství jsou zveřejněny na našich webových stránkách. Rád vás mezi námi přivítám!

Velmi úspěšnou akcí byl 4. vědomostní Seniorskvíz o 10 otázkách v 10 tematických okruzích, který proběhl 27. 4. v Háji ve Slezsku. Rekordní účast 31 tříčlenných družstev a skvělá organizace členů krajské rady a seniorů z Háje ve Slezsku přispěly k bezproblémovému průběhu soutěže, o které píší, včetně výsledků, na jiném místě časopisu.

MSK v dalším období mimo jiné připravuje tyto velké akce:

- Krajské sportovní hry seniorů 28.6. v Kravařích. Tyto hry jsou téměř organizačně připravené, ke dni 12. 5. je přihlášeno 60 družstev o 240 sportovcích. Očekáváme účast jako v roce 2021 v Kopřivnici, tedy kolem 280 až 300 sportovců. Zbývá zabezpečit svozové autobusy, vybrat sbor rozhodčích a jejich pomocníků a další materiální zabezpečení.
- V období příprav jsou i oslavy Mezinárodního dne seniorů dne 1. 10. V průběhu června vydáme směrnici a pokyny pro účast. V jednání je místo provedení oslav - město Bruntál.
- Na jiném místě časopisu vyzývám k účasti na krásné soutěži Miss babča a Štramák roku.
- Připravujeme podzimní Seniorskvíz v měsíci říjnu!

Budu opravdu rád, když projevíte o chystané akci zájem, vždyť je organizujeme pro vás a svou účastí nás podpoříte a podpoříte zdravé stárnutí seniorské populace a KRS MSK. Sledujte naše webové stránky ms-seniors.cz, kde se dozvíte i o jiných akcích a získáte přehled i o akcích, které jsem popisoval. Navíc jsme zveřejnili upřesněné kontakty na naši akreditovanou právní, sociální a bytovou poradnu!

Úplně závěrem Vám všem chci popřát do dalšího období především pevné zdraví, hodně štěstí, optimismu a pohody, ať se vám podaří zorganizovat ve vašich organizacích a klubech krásné akce, při kterých se pobavíte, odpočínáte si, poznáte další krásy naší republiky a navážete nová přátelství!

Mějte se krásně, hezké jarní a letní dny, báječné dovolené se známými, kamarády a členy rodiny!

Předseda Krajské rady seniorů MSK
Ing. Pavel Gluc

Háj ve Slezsku/jarní vědomostní kvíz

Za rekordní účasti se v Háji ve Slezsku uskutečnil 4. ročník Senior kvízu. V loňském roce byla hostitelskou obcí Střítež u Českého Těšína s účastí 21 tříčlenných týmů. Dne 27. dubna 2022 uvítali organizátoři v sále Hotelu Pod Hůrkou třicet jedna družstev! U zaplněných stolů uvítal všechny soutěžící předseda KRS MSK Pavel Gluc. Hostitelská obec pod vedením pana starosty Karla Palovského připravila skvělé zázemí, za které patřilo úvodní poděkování z úst předsedy KRS. Pak již dostal slovo autor této skvělé myšlenky Seniorskvízu, Radim Holeček. I na tento ročník přišel s novými otázkami a tím se stává soutěž velice lákavou.

Konkurence a zájem roste a není vůbec snadné připravit celkem sto otázek pro deset témat. Mezi těmi letošními se objevily novinky jako např. otázky týkající se fobií, kuchyně, sluneční soustavy, cizích pojmů nebo českých pohádek. Účelem soutěžících družstev je získat co nejvíce správných odpovědí vždy ze tří předložených možností k otázce. A že není vůbec snadné získat maximum, tedy 10 bodů svědčí i tento ročník. Pomyslnou desítku mohla porota zaznamenat jen dvakrát. Plný počet získala trojice Senioři ČR MO Ostrava v tématu Evropská unie a ještě větší uznání si zaslouží trio z KD Paskov za zcela bezchybné odpovědi asi v nejtěžším tématu český jazyk. Předseda soutěže Pavel Gluc v polovině kvízu sdělil průběžné pořadí těch nejlepších. K závěrečnému vyhlášení se opět dostal i pan starosta a nastal tolik očekávaný okamžik, aby byly vyhlášeny výsledky dalšího ročníku vědomostního kvízu.

Výsledky vědomostního kvízu jaro 2022:

1. Klub seniorů Hostašovice (D. Tvrdá, J. Tvrdý, J. Horák) 75 bodů.
2. Aktivní senioři Bruntál (M. Rozprýmová, H. Svoboda, A. Sedláčková) 72 bodů.
3. Klub důchodců Střítež (V. Sadowská, M. Fober, J. Skřivánek) 71 bodů.

KRS se znovu podařilo zorganizovat nádhernou a zajímavou akci, za což patří především poděkování členům krajské rady, kteří se na akci podíleli, obci Háj ve Slezsku a domácím seniorům, kteří svou vstřícností a zájmem vytvořili pro všechny soutěžící domácí podmínky. Skvělé prostředí, soutěživost a touha po dosažení nejlepších výsledků, spojená s reprezentací svého klubu a obce, to byly základní atributy společně prožitého pěkného odpoledne!

Moravskoslezského kraje

Chodíme pro mozek

KRS MSK na základě výzvy KRS Olomouckého kraje podpořila celosvětovou akci "Národního týdne trénování" ve dnech 14.-18. 3. 2022 a vyhlásila soutěž pro seniory kraje "Chodíme pro mozek a radost". Cílem soutěže bylo připomenout si v jaké kondici je náš mozek, která výrazně souvisí s fyzickou kondicí a zdravotním stavem. Je zcela zřejmé, že pohyb je pro správné fungování mozku nezbytný! Do soutěže se v rámci Moravskoslezského kraje přihlásilo, vzhledem ke krátké časové možnosti, soutěž byla vyhlášena 11. 3., jen 8 seniorských organizací a klubů a paní Dana Tvrdá. Všichni účastníci zaslali fotografickou dokumentaci, která zaznamenala pohybové aktivity všech zúčastněných (různá cvičení, bazén a především výlety, výšlapy atd.). Účastníci soutěže dokázali, že pohyb je opravdu předpokladem pevného zdraví, duševní pohody a podporuje dobré fungování mozku.

Na našich webových stránkách jsou zveřejněny všechny fotografie, které jednotliví účastníci zaslali. Komise krajské rady rozhodla udělit všem zúčastněným klubům a organizacím Čestné uznání za podporu vyhlášené akce a věcný dar paní Tvrdé za sérii fotografií, ze kterých je zřejmé, že se sama zúčastnila v průběhu pěti dní na podporu vyhlášené akce "Chodíme pro mozek" pohybových aktivit a ušla celkem 60 km. Zvláštní cenu komise udělila Sjednocené organizaci nevidomých a slabozrakých z Havířova-Orlové. Do soutěže se přihlásily: SK Bohumín, KS Háj ve Slezsku, SČR MěO Ostrava, KS Hostašovice, KS Jakartovice, Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých Havířov-Orlová, Spolek seniorů Ostrava-Martinov, Aktivní senioři Bruntál a paní Dana Tvrdá z Hostašovic.

↑ Památník Ostrá Hůrka Háj ve Slezsku
Hrad Starý Jičín 10 km - D. Tvrdá ↓

MISS BABČA, ŠTRAMÁK ROKU

Po dvou letech covidové přestávky je tady znovu soutěž, ve které dámy a pánové mohou předvést svůj šarm, talent a postavit se na pódium, aby ukázali, co v nich skutečně je! Organizátoři chtějí zapojit energické

seniory s aktivním přístupem k životu a bohatými zkušenostmi! VI. ročník soutěže má působnost v celém MSK s finanční podporou Moravskoslezského kraje. Vítězka bude reprezentovat náš kraj v celostátním finále Babička roku 2022. Společně s MISS BABČOU proběhne také II. ročník soutěže ŠTRAMÁK ROKU.

Neváhejte se přihlásit, rádi vás uvidíme! Nebo pokud znáte ve svém okolí někoho, kdo by byl vhodnou kandidátkou či kandidátem, neváhejte mu o soutěži říct a nominovat je! Zúčastnit se mohou ženy a muži starší 65 let s trvalým bydlištěm v Moravskoslezském kraji.

Co vás čeká:

- představení (zájmy, záliby, povídání o sobě) časový limit 1,5 minuty
- volná disciplína (zpěv, tanec, recitace, hra na hudební nástroj...) časový limit 3 minuty
- módní přehlídka (v zapůjčených společenských šatech/módní salón Molet)

Přihlásit se můžete:

- vyplněním přihlášky online na webu babca-stramak.cz
- osobně, telefonicky
- poštou (přihláška je ke stažení na www.babca-stramak.cz)

Koordinátoři:

Mgr. Zdeněk Kačor
z.kacor@akord-poklad.cz**420725059550
Michaela Strakošová
m.strakosova@akord-poklad.cz**420724044277

Další podrobnosti najdete na www.babca-stramak.cz! Hodně úspěchů a štěstí v soutěži vám přeje KRS MSK, spoluorganizátor soutěže!

Možnosti e-mailového spojení s Krajskou radou seniorů Moravskoslezského kraje:

web.krs@ms-seniors.cz

pro zveřejňování příspěvků o činnosti (krátká zpráva + foto)

aktivita-krs@ms-seniors.cz

přihlášky na vyhlášené akce KRS MSK

krajska.rada@ms-seniors.cz

řešení problémů života seniorů a v seniorské činnosti

Ahoj všichni, co jsme se neztratili...

Dříve se chodilo v neděli do kostela a pak pánové do hospody! Ženské spěchaly domů vařit nedělní oběd, ale také stačily ještě poklábosit! No a dnes? Dnes jsou na prvním místě hlavně peníze! My to asi ještě přežijeme, ale přesto závidím Italům a jiným středomořským státům, kde to ještě stále funguje - sista a rodina! Ale také to záleží na každém z nás!

A mladým vůbec nic nezavidím! Ztratili jsme se?! Nastoupila jsem do tramvaje a posadila se proti staré paní. Někdo se chtěl něco zeptat řidiče, ale ten je uzavřený ve své kukani. Vzpomněla jsem si, jak dříve v tramvaji sedával průvodčí. Mohlo se ho ptát na cestu, přestupy a vůbec jenom s ním mluvit. Stará paní mi něco říkala. Chtělo se jí povídat. Staří lidé rádi navazují hovor. Většinou ale nemají s kým.

Mladá maminka vezla v kočárku holčičku. Holčička na maminku mluvila, ale marně, ta ji neslyšela... Ve sluchátkách, jak je teď u mladých lidí zvykem, jí duněla muzika a ještě civěla do mobilu a psala SMS!

U lékaře jsem seděla blízko - přímo naproti němu. Ale pan doktor neměl čas se na mě ani podívat. Sledoval o mně všechno v počítači. Proč by se mě měl vyptávat, jak mi je, když mu všechno o mých neduzích řekne počítač, že jo?!

Z našeho domu vyšel pán. Asi tu bydlí, napadlo mě, ale neznám ho, jako neznám další obyvatele domu. A zase jsem si vzpomněla, jak navečer před naším domem sedávala správcová paní Nováková. Zastavovala jsem se u ní na kus řeči. Pro mne to býval tenkrát pocit bezpečí domova. Dnes nikde v ulicích nenajdete společenství lidí jen tak si povídajících, možná pár důchodců jen tak někde za barákem. Za rohem měla obchod s potravinami paní Jirásková. Než jsme nakoupili, ptala se nás, co děti, co zdraví a my jsme věděli, že nás ráda vidí a patří do našich životů.

V samoobsluhách nenajdeme většinou nikoho, kdo by nám poradil. U pokladny zmatkujeme s nákupním vozíkem, se zbožím na pásu a se zadáváním pinu u nákupu nad 500 Kč, ale to je v dnešní době jen, když je co slavit. Těžko s námi může unavená pokladní promluvit, nemá čas se na nás někdy ani podívat, jelikož musí prohledat otevíratelné obaly, jestli si zákazníci nepřibalili něco bokem navíc.

Doma jsem volala linku poruchy, telefon zlobil. Po nekonečně dlouhé době se ozval hlas jako ze záhrobí: „Co pro vás můžu udělat?“ Na tuto otázku už jsem alergická. Slyším ji při každém volání do všech institucí. „Zmáčknete jedničku, když...“ radil hlas. „Zmáčknete dvojku, když... Zmáčknete křížek, když...“ „Když co?“, v té rychlosti jsem nezaznamenala. Zkusila jsem mačkat dle pokynu, abych se nakonec dozvěděla, že protože nebylo nic stisknuto, spojení je přerušeno. „Co mám zmáčknout, aby lidi k sobě zase našli cestu?“ křičela jsem do hluchého telefonu. Vzpomínáte si, jak jsme v dětství sedávali s rodiči po večeři u stolu a povídali? Dnes sedí rodiče u televize, děti většinou taky, nebo spíš u "sebe" u počítače.

Nechci se chlubit, ale od té doby, co máme předzahrádku a u ní lavičku, tak tam sedáváme dle počasí a bavíme se, když si někdo přisedne a chce si povykládat. Je to příjemné a milé. Samozřejmě jsou to vesměs starší osoby, protože ti mladí nemají čas a ani se bavit neumí. Vždy se těším na pěkné počasí, kdy si tam zase sedneme, ale potřebovali bychom i větší lavičku, protože nás přibývá... Ahoj všichni, co jsme se neztratili :-)

Síla

Že slovem můžeme pohladit i udeřit, potěšit i rozesmutnit, rozesmát i rozplakat, víme všichni. Slovo je zřejmě nejfantastičtější nástrojem lidstva. Žádný vynález nepřekonal jeho sílu, vždyť je schopno rozpoutat válku, uzavřít mír, spojit i rozdělit nejen jednotlivce, ale i celé národy. Je jen trochu škoda, že slov mezi lidmi jaksi ubývá, jsou nahrazována zkratkami a některá nová jsou už pro střední generaci leckdy sotva pochopitelná. Smutno je mi, když čtu či poslouchám stále stejné formulace, vždyť už od dětství jsem slýchala, že právě čeština je jazyk nesmírně bohatý.

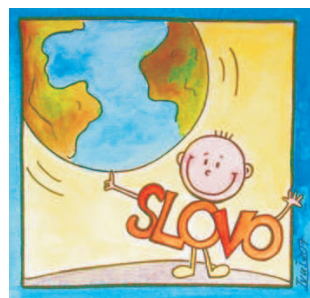
Ale není ještě tak zle - svou nelibost dokážeme stále vyjádřit velmi květnatě, v tom se sotva co změnilo. Nedávno jsem v tramvaji zažila pikantní příhodu s panem revizorem. Netýkala se přímo mě, takže jsem si ji mohla vychutnat jako divák, ale hlavně jako posluchač.

Kontrolovaný pasažér, spíše pozdního středního věku, nemohl najít jízdenku, a tak se stalo, že nestačil vystoupit na té "svě" zastávce. Nalezenou jízdenkou pak šermoval revizorovi před obličejem, ale tato etuda, byť pro všechny ostatní značně komická, by nebyla ničím, pokud by se ten pán zdržel slov. Repertoár nadávek, kterými počastoval zaměstnance DP, zahrnoval široké spektrum, použil nejen výrazy nepublikovatelné a notoricky známé, odskočil si i do říše zvířat, a také, což bylo pro mnohé cestující zajímavým zpestřením, i do oblasti různých lidských činností. Nevynechal ani názvosloví technické, známé odborníkům z profesí gastronomických, strojírenských a zednických.

Zástupci mladé generace mezi svědky této, víceméně komické události, měli skvělou příležitost obohatit si svůj slovník. Denně potkávám pubertální mládež, a protože se vskutku nestydí nahlas vyjadřovat své názory a pocity, které jsou, jak známo, právě v tomto věku velmi často negativistické, vím zcela jistě, že její slovní zásoba je i v tomto směru opravdu chudíčká.

Možná bychom se dozvěděli od popuzeného pasažéra ještě více, ale na příští zastávce nás, šokované posluchače, samozřejmě opustil. Jeho výstup trval právě jen tu omezenou dobu mezi dvěma tramvajovými stanicemi, ale stačil mě přesvědčit, že naše mateřština je jazykem pestrým, zvukomalebným, razantním, nesmírně košatým a hlavně stále se rozvíjícím. Lze jen doufat, že je tomu tak i v dalších oblastech našeho slovního projevu. Například při vyjádření radosti, pochvaly a lásky.

Dlužno podotknout, že ač ten pán použil i slova toho nejsilnějšího kalibru, důsledně svému protivníkovi vykal. Takže optimistická poznámka na závěr: nejen, že čeština ve vývoji neustrnula, ale ani zásady dobrého vychování nepřicházejí zkrátka...

Zubatá

Vím. Název zní hrozně, ale nevím, jak jinak nazvat příběh, který se jí stal.

Ona měla na ten den domluvenou schůzku s fešákem, kterého znala od školních let. Od rána si chystala oblečení a obutí, aby jí to slušelo.

Nechala si u kadeřnice učesat vlasy a v kosmetickém salonu vytvořit svěží vzhled. Hodina setkání se blížila a ona si měla už jednom nasadit zubní protézu. Jenomže!!! Ne a ne ji najít! Na obvyklém místě nebyla! Její oči měly rázem tendenci samým rozhlížením vypadnout z důlků. Zpanikařené srdce vzalo na sebe roli bubeníka, a právě v té chvíli fešák přichází.

Kostkovaný klobouk, košile a sako nezvyklé barvy, kalhoty originálního střihu se souborem vnitřních a vnějších kapes, černé boty s lesklými kovovými pruhy, prostě šok, kterým ji chtěl po návratu ze Sicílie omráčit, až ho spatří. Místo toho dostal šok on sám. Když vstoupil, vítala ho bytost o sto let starší, než čekal. Usmála se a tím se jí pod nosem otevřel ničím nechráněný otvor, kterým bylo vidět až do krku jako do podzemní jeskyně a při dokonalejším osvětlení snad až do žaludku.

Omdlel. Za vteřinu vstal, a protože je frajer a gentleman, začal horlivě protézu hledat. Obracel křesla, lezl pod stůl, pod židle, nahlížel pod skříně, pod servírovací stůl, díval se do odpadového koše, prozkoumal i WC. Ani jako záložku v knize zubní náhradu nenašel. Nic! Nikde nic. Lezla všude s ním. Po kolenou. Po břicho. Náramně si to hledání užívali.

Fešák vzpomínal: „To všechno zavinil před lety ten zubař, co se do tebe zamiloval. Recitoval ti milostné verše, které pro tebe napsal, a přitom si nevšiml, že ti trhá zdravé přední zuby. Jinak bys tu protézu mít nemusela. Chtěl jsem ho tenkrát zabít, měl jsem to udělat. A teď už musím jít.“

Mráz si z jejich zad udělal běžeckou trať. Zůstala v bytě sama. Otřesená, přemýšlela, jestli jí někdo o trampotách se zubními náhradami nevyprávěl. Třeba by jí nějaký příběh napověděl, kde má hledat.

Vzpomněla si, že jednu blízkou přítelkyni kousala zubní náhrada do zadní části těla, když na milostném lůžku

jejímu o pár let staršímu milenci samou vášní vypadla, aniž by si toho všiml. Tenkrát při každém kousnutí vykřikla a cítil doufal, že tak intenzivní rozkoš. Další známá vyprávěla, jak jednou vytrhávala na zahradě plevel ze záhonu, a aby jí v předklonu zuby z pusy nevypadly, vložila si je do podprsenky. Když se pak narovnála, zakously se jí do levého ňadra. „Au!“ vžila se do situace, ale stopa nikde. A co takhle příběh do třetice? Kolegyně z práce se svěřila, že si jednou dala zuby do kabelky, protože ji tlačily, a když v krámě potřebovala drobné, nahmatala je a předložila u pokladny. Pokladní už drobné nechtěla. Azase nic!

Zatímco se vžívala do zmíněných příběhů, přišel večer. Posadil ji do křesla, podal jí talířek s jakýmsi pokrmem a k tomu dva krajíčky chleba. Nalil pivo do sklenice, pustil televizi, zhasl světlo. Ona, protože umělé patro nedovolí vychutnat si delikatesu, vyndala z pusy protézu. Položila ji do prázdné misky a sledovala program. O pauze potmě z misky vyndala kůrky chleba, které bez zubů nerozkousala, a hodila je přes zábradlí balkonu zvířátkům. A najednou jí to došlo! Vždyť včerejší večer probíhal úplně stejně. Také sledovala televizi. Zrovna tam v Star dance krásně tančil rybář Jakub Vágner, kterého si pamatovala jako kluka, když byla kdysi u jeho tatínka Karla na pracovní návštěvě v Průhoncích. Také automaticky položila protézu na talířek, aby jí chutnalo, kůrky chleba postupně k ní přikládala a o pauze potmě obsah talířku nahmatala a vyhodila z balkonu. Neměla ani ponětí, že zvířátkům nabídla i své umělé zuby. Ano, tak to asi bylo! Zadoufala.

Sotva se rozednilo, naklonila se z balkonu a sláva Pánu Bohu, záranky se dějí! Mezi spadnými listy fíkovníku spatřila tolik postrádanou růžovou podkovičku. Ještě nikdy v životě se tak rychle neoblékla jako dnes. Okamžitě seběhla ze schodů a plížila se kolem venkovní zdi domu, aby nezubatá nikoho nepotkala. Doplížila se pod balkon, sebrala svůj poklad a běžela ho domů umýt a nasadit. Stoletá dáma zmizela. Nahradila ji dáma méněletá.

V tu chvíli jí telefonoval fešák s dotazem, jak je na tom, a měl radost, že je zase zubatá. Jak bylo jeho zvykem, neodpustil si moudrou radu: „Nedopust“, aby ti zubař nebo gynekolog při vyšetření recitovali své verše, nemuselo by to mít vždycky tak dobrý konec.“

No, a co já? Poněkud otřesená tímto jejím příběhem vám ho předkládám jako výstrahu k zamyšlení. Opatrnosti není nikdy dost!

Ludmila Lojdová

Čtvrtletník aktualit a zajímavostí nejen ze života seniorů.
Vydává Společnost senior, z. s.

Zodpovědný redaktor: Ing. Ludmila Holubová
Redakční rada: Marie Kalinová, Ing. Jiří Muladi, Hana Kuchařová, Eva Mudrová.

Registrační značka MK ČR E 14221
Adresa redakce: Společnost senior, z.s. Na Jízdárně 18,
702 00 Moravská Ostrava IČ 265 95 982
Tel.: 724 276 672 ; 728 466 105
Neprodejné.
e-mail: info@seniortip.cz www.seniortip.cz

Aktivní senioři Bruntál jedou dál...

Poměrná část roku 2022 je za námi, a tak budeme s vámi čtenáři vzpomínat a rekapitulovat. Nemá smysl popisovat naše týdenní akce, vypíchnu jen ty větší s nějakým zážitkem a příběhem. To se nám povedlo v lednu, kdy jsme se vypravili na vernisáž obrazů Růženky, kterou měla v cukrárně ve Velké Bystřici. Majitelka cukrárny připravila sladké překvapení a zážitkem byla cesta vlakem na trase Bruntál - Velká Bystřice a zpět...

Další cesta byla do Pevnosti poznání v Olomouci. Zakufrovali jsme a tramvají jeli málem do krematoria. Ale protože na to máme ještě čas, vrátili jsme se zpět a našli správný směr za poznáním. Největším požitkem bylo poležení při promítání v Planetáriu. Procházkou městem jsme dorazili na nádraží a jeli domů. Na další výlet jsme se vypravili vlakem do Uherského Hradiště, kde končila výstava fotografií Jana Saudka. Prohlédli jsme si fotografie a prošli další výstavu, kde nás zaujaly kroje a hospodářské nástroje.

V přehledu akcí nesmí chybět náš Praděd. Počasí klasika - mlha a plno sněhu, ale nefoukal vítr. Na Pradědu moc lidí, v bufetu stoly všechny obsazené, v restauraci narváno, jedinci čekali v uličkách, až se uvolní místo. My díky známostem jsme čekat nemuseli.

Celý únor jsme překonávali La Manche nejen plaváním v našem bazénu, ale i na sucho. V rámci akce Přeplav svůj La Manche celkem plavalo 14 účastníků a zvládli 52 225 metrů, což je průměr na každého 3730 m. Na sucho jsme v počtu 26 členů našlapali 2963,5 km. Asi nám to nestačilo, a proto jsme vyrazili vlakem do Bohuňovic. Tam jsme zašli na bazén do Centra zdraví, pak jsme zašli na oběd U borovice (vedoucí je z Bruntálu), procházkou obcí jsme zašli k domu, kde žila naše šéfka. Při zpáteční cestě jsme ještě zavítali na hřbitov. Našlapali jsme každý 5 km a plavci cosi taky uplavali - vzdálenost do vydání tohoto hlášení nebyla uvedena.

Tradiční oslavy MDŽ ve Společenském domě se opět povedly. Pozvali jsme naše přátele ze Staré Vsi. Nejdříve začal turnaj v bowlingu a konečně naše družstvo vyhrálo. Pak dámy dostaly květinu, která nezvadne a ohlášena byla módní přehlídka. Dámy mohly protřepat kožichy a ve svůdném prádélku předvedly, co je v nich. Pak pokračovala přehlídka s nádechem budoucnosti. Naši kolegové museli odejít na autobus, my pokračovali v příjemné zábavě.

Jedna, dvě, mozek jde aneb Chodíme pro mozek. To byla další akce v týdnu trénování paměti, kdy 23 členů spolku našlapalo celkem 817 km. Průměr na jednoho člena 35,5 km, což dělá každému denně 7,1 km. Společná akce se uskutečnila v pátek, kdy jsme se vydali přes lom a pole k Zaječímú vrchu a odtud sešli k restauraci U káta, kde jsme spláchlí písek ze Sahary (hlásili v TV).

30. března jsme maximálně a vlastně naposledy využili slevy pro seniory a zajeli do muzea ve Zlíně. Boty, botky, botičky kam se podíváš, reklamy firmy Baťa ve filmu vlastní výroby ve filmových atelierech, kde tvořili takoví umělci jako Hermína Týrlová, Karel Zeman, Elmar Klos a mnoho dalších, také foto z cest po světě známých cestovatelů Zikmunda a Hanzelky. Počasí nám opět přálo, až při příjezdu domů nám přšelo. Asi štěstí...

Začal duben a my jsme přijali výzvu 10000 kroků a doufáme, že podpoříme Bruntál a ten znovu v rámci republiky vyhraje!

Bc. Marta Rozprýmová

Oblíbená soutěž "Co víš, co znáš" letos opět proběhla

Dne 18. května se uskutečnil 19. ročník oblíbené vědomostní soutěže "Co víš, co znáš", kterou uspořádala městská organizace Senioři ČR, p. s., Ostrava (MO S ČR), a to ve spolupráci s Koordinačním centrem seniorů Ostrava, z. s. Akce se konala v nových prostorách MO S ČR tedy v Ostravě - Porubě, na Podroužkově ul. 1663 (nad knihovnou).

Soutěžilo deset vybraných dvojic z řad seniorů. Otázky byly zaměřeny na všeobecné znalosti z oblasti kultury, sportu, přírodovědy, historie, umění a společenské. Znalosti soutěžících byly výborné. Zapisovatelka odpovědí měla plné ruce práce, aby vše dobře zapsala, protože za správnou odpověď byly udělovány body, které určovaly umístění v soutěži. Třetí místo obsadilo soutěžní družstvo z MO S ČR (Věroslava Bajgerová a Dana Urbancová), o první a druhé místo se stejným počtem bodů se podělila družstva ze Společnosti senior, z.s. (Jana Stöhrová a Ludmila Holubová) a z MO S ČR (Miroslava Sucháčková a Šárka Remiášová). Všichni soutěžící obdrželi diplom za účast a tři vítězná družstva věcné odměny od Koordinačního centra seniorů Ostrava, z.s.

Děkujeme všem spřáteleným organizacím za vyslání soutěžního družstva. Protože vědomostní soutěže jsou mezi seniory oblíbené chystáme další podzimní kolo a těšíme se opět na vaši účast.

Členům ZO 05 MO S ČR děkuji za přípravu, organizaci a podání občerstvení.

Anna Pinterová,
předsedkyně MO Senioři ČR

Jarní dvougenerační výstava

„Krásné, milé, pozitivní, prostě samé nej...nej...nej.“ „Je úžasné, jak tvůrčím způsobem dokážete propojit generace. Je to impozantní“. To jsou jen dva z desítek pochvalných zápisů v návštěvní knize Jarní dvougenerační výstavy v Centru aktivních seniorů ve Frýdku-Místku.

Spolupráce městské organizace seniorů a základních škol ve Frýdku-Místku má mnohaletou tradici. Před otevřením nového centra před dvěma a půl lety, jsme ve školních prostorách spolu s dětmi pořádali výstavy, zejména s velikonoční nebo vánoční tematikou. V posledních letech jsme prohloubili spolupráci s mateřskou, základní a střední školou, které tvoří jeden vzdělávací celek. My jej trochu opatrně nazýváme „speciální“. Společně organizujeme úklidy veřejných prostor, zájezdy, ale zejména výtvarné tvoření a aranžování, což vyústilo v současnou Jarní výstavu. Vernisáž této výstavy 7. března byla významnou kulturní událostí, kdy jsme velkou skupinu návštěvníků informovali o výtvarné činnosti našich seniorů, soustředěných v malířském ateliéru, s originální tvorbou dětí, o naší spolupráci, námaze a obětavosti, kterou si její příprava vyžádala. Plně to vystihuje zápis kurátorky, výtvarnice a aranžérky výstavy Anny Sumcové v návštěvní knize - „Vše co je napsáno dosud a bude ještě napsáno je odměnou za naši námahu. Díky“. Počátkem dubna se současná výstava proměnila ve Velikonoční. Opět dvougenerační, potěšení pro oko a pohlázení po duši, jak jsou vždy komentovány mnoha návštěvníky.

Ten dům, Centrum aktivních seniorů, se skleněnými stěnami od země až ke stropu, s univerzálními panely ve vstupních prostorách je velmi příhodný pro pořádání výstav. Toho také od jeho otevření využíváme. Zvláště se to projevilo v době vrcholení coronavirové pandemie, kdy byl mimo provoz a uzavřen, chodili občané, rodiny s dětmi a zvenku si výstavy prohlíželi. Že je stále co vystavovat, o tom svědčí obsazený časový plán na více než rok dopředu. Další zárukou je bohatá činnost již zmíněného malířského ateliéru, kroužku korálkování, kroužku pletení pedigu a qilingu.

Zavítáte-li do Frýdku-Místku, nezapomeňte navštívit Centrum aktivních seniorů v místecké části poblíž polikliniky, informovat se o naší pestré činnosti, potěšit se prohlídkou výstavy a originálně si vyzkoušet neobvyklý úkaz. Když se rozkročíte uprostřed nedalekého mostu přes řeku Ostravici, budete levou nohou ve Slezsku, pravou na Moravě a před sebou uvidíte údolí krásné řeky s pozadím neméně krásné Lysé Hory.

Dalibor Kališ, Frýdek-Místek

Luštění křížovek a další...

Městský klub seniorů v Havířově pořádal v měsíci březnu už 5. ročník soutěže v luštění křížovek a dalších hlavolamů. Této už tradiční soutěže se zúčastnilo 11 dvoučlenných družstev zastupujících jednotlivé organizace a kluby seniorů města Havířova.

Soutěžící luštěli křížovky ve vymezeném čase 60 minut. Soutěžní porota následně hodnotila správnost a rychlost vyluštění. To znamená, že jedním z hlavních kritérií byla doba, za kterou byly křížovky vyluštěny. Hodnotila se také úprava, vyplnění všech políček křížovky a tajenky čitelným hůlkovým písmem. Samozřejmě, bylo zakázáno napovídat, používat slovníky a mobilní telefony, které musely být po dobu soutěže vypnuty. Z 22 soutěžících seniorů a senierek zvítězila Trnecková Marie z Klubu učitelů seniorů, druhé místo obsadila Baborová Věra taktéž z Klubu učitelů seniorů a třetí místo vybojovala Malik Jana z Klubu PZKO. Pomyslnou bramborovou medaili dostal první muž v pořadí Procházka František - předseda Klubu seniorů Havířov Dolní Datyně. Během soutěže panovala přátelská atmosféra a soutěžící, a hlavně porota byli spokojeni s náročností a vysokou úrovní soutěže. Děkujeme sociálnímu odboru Magistrátu města Havířova za věcné ceny věnované vítězům, které budou samozřejmě využívány v jejich mateřských klubech seniorů. V havířovských organizacích a klubech seniorů už začínají tréninky paměti na podzimní část křížovkářských soutěží.

Organizátorky a vítězky soutěže

Po dlouhé době zaviněné covidovou pandemií se setkali členové a členky Klubu učitelů seniorů se "svými" dětmi z MŠ Emila Holuba v Havířově při společném velikonočním tvoření.

Nejprve jsme si povídali o Velikonocích, tradicích a symbolech, které k nim patří. Potom začaly "naše" včelky vystřihávat a vybarvovat velikonoční vejčička, kuřátka a zajíčky, které pak vkládaly do jarního zeleného osení jako dekorace. Velký zájem chlapců, ale i děvčat byl o dědečka Otíka, který pletl z čerstvých vrbových proutků velikonoční pomlázky a většina z nich si to také zkusila. Pak začal pravý tradiční šmigrust, kdy chlapci čerstvými pomlázkami vyšvihali svoje děvčata, aby byly celý rok veselé, pilné a hlavně zdravé. Jako odměnu dostali od nich krásné stužky na pomlázky. Děti nám za odměnu zazpívaly písničky a na závěr od nás dostaly velikonoční medové perníčky. Naše velikonoční tvoření bylo pod starostlivým dohledem učitelek Ivy a Ivanky. Dohodli jsme se, že nás "včelky" přijdou navštívit a popřát ke Dni matek. Už se na sebe moc těšíme.

Děti z MŠ E. Holuba v Havířově

Vilém Uher, Havířov

Seniorské okénko Klubu seniorů Řepiště

Tak to slíbené jaro už je tady, ale matička příroda si s námi ještě určitě pohraje a přinese nějaké ty mrazíkové dny. Ale my si poradíme, jako vždy. Zahrádkáři a milovníci kytek už zajisté vyrazili něco uhrabat, ořezat, dodělat podzimní resty, či již sázet do skleníků. A když nás to přestane bavit, máme možnost vybrat si ze seniorské nabídky.

S ohledem na epidemiologické bezpečí jsme posunuli obvyklý lednový termín Společenského večírku. V pátek 25. února se už v časných odpoledních hodinách začaly U Máně scházet skupinky hostů, aby si tzv. chytli místo na našem oblíbeném Společenském večírku. Svým nádherným tanečním vystoupením nás potěšily medailistky z tanečního klubu Akcent Ostrava. K tanci i poslechu hrála skvělá hudba SANTROPE Express p. Lubomíra Chytila, která roztančila i ty méně pohyblivé, k tomu něco ostřejšího přidala ze staronového pekla i výborná obsluha restaurace. Přípraveny byly i chutné koláče, zákusky i chlebičky. Všem 11 jubilantům z 1. čtvrtletí jsme popřáli a předali malé dárky. Vyvrcholením večera pak bylo slosování bohaté tomboly. Děkujeme našim 21 sponzorům za podporu a přízeň i ostatním, kteří přinesli hezké ceny. A hned další den, 26. února, jsme si byli spravit chuť na Vesnické zabíjačce konzumací jeliť, jitrnic a dalších dobrot, které ke správné zabíjačce patří.

Místní knihovna v Řepištích připravila od února pro seniory Univerzitu třetího věku, v letním semestru se zajímavým tématem Genealogie - hledání svých předků, což využilo několik zájemců.

Masopust jsme ukončili tradičně smutečným průvodem na Pochování basy 1. března u našich přátel v Klubu důchodců v Paskově - jak jinak než za všeobecného veselí. V paskovském Komunitním centru jsme 15. 3. vyslechli poutavou přednášku Evy Gabrielové „Cesta na vrchol Kilimandžára“.

Ve středu 23. března se konala naše výroční členská schůze, která byla spojena s oslavou MDŽ v režii obce. Naším oslavenkyním osobně přišel předat kytičku a poblahopřát k svátku pan starosta. Popřát přišly i děti řepištěské školy svým vystoupením. Pak následoval program členské schůze, na které všech 95 přítomných členů schválilo Zprávu o činnosti za uplynulý rok 2021, Zprávu o finančním hospodaření za rok 2021 a Plán činnosti na rok 2022. V diskuzi nás starosta obce informoval o současném dění v obci, zejména v souvislosti s výzvou k podávání žádostí o přidělení bytů v Komunitním domě. Oslava i schůze byly proloženy pohoštěním a zakončeny promítáním snímků z minulých akcí.

Tomáš Staníček,
Klub seniorů Řepiště

Setkávání v klubu Senior Point v Orlové

V lednu roku 2020 v prostorách Městské knihovny Orlová byl otevřen další SENIOR POINT. Tehdy proběhlo za účasti vedení města i Moravskoslezského kraje jeho slavnostní otevření. Přišli i orlovští senioři. Sotva se Senior Point rozběhl, objevil se covid a život se v něm na nějakou dobu zastavil. V současné době opět zve orlovské seniory v pondělky a pátky, vždy od 8 do 12 hodin do svého prostoru. Poskytuje informace o službách ve městě a poradí, kam se obrátit v případě sociální a právní pomoci. Vyřizuje Senior pasy lidem od 55 let.

V neposlední řadě ale poskytuje i prostor pro setkávání a pospolitost. Začaly fungovat tvořivé dílny, kde se seniorky seznamovaly s quillingem. Děvčatům pod rukama vznikaly originální výtvary. Společně s lektorkou tvořily z papírových ruliček domečky a věnečky. To dokazuje přínos setkávání v klubu Senior Point. „Je zřejmé, že umět využít svůj volný čas aktivně v kruhu seniorů, je tou nejlepší investicí do sebe sama. Člověk je tvor společenský a většinu z nás je daleko

lépe ve společnosti svých přátel, kamarádů. Děvčata jsou moc šikovná a věřím, že v této činnosti budou i nadále pokračovat,“ konstatovala nedávno místostarostka Orlové Bc. Naděžda Kubalová.

(hol)

Přeplavme svůj La Manche

SenSen vyhlásili na únor 2022 8. ročník štafetového plavání seniorů a dětí pod názvem Přeplavme svůj La Manche. Úkolem bylo přeplavat společnými silami 34 km. To je nejužší vzdálenost, kterou má průliv, který odděluje britské ostrovy od Evropy v nejužším místě. Náš Seniorský klub Bohumín se do této akce zapojil letos poprvé. A myslím, že se nemáme zač stydět. Do plavání se zapojilo 43 seniorů a 33 dětí ze třídy p. Mgr. Květy Fulnečkové ze ZŠ Masarykova. Nejlepším zúčastněným plavcem se stala p. Veronika Sidžinová, která se svými 30.325 uplavanými km zdolala téměř průliv sama. Jak sama prohlásila: „*Razím myšlenku, že člověk nejen musí brát, ale i dávat. A tak když výbor tolik dělá pro své členy, měli bychom také přispět, pokud je to v našich silách udělat pro klub něco, co i nadále se bude považovat, že klub patří mezi ty úspěšné kluby. Mně bohatě stačí pomyšlení, že jsem něco dobrého udělala...*“

Celkem senioři uplavali krásných 177,30 km. Takže jsme kanál La Manche proplavali více než 5x. Nejstarší plavkyně (93 let) uplavala 220 bazénů o délce 25 m. Děti uplavaly téměř 4 km. A to je opravdu chvályhodné. Pro ty, kteří plavat nemohli či nechtěli, ale přesto měli zájem se hýbat, byla vyhlášena kategorie La Manche na suchu. Do této akce se zapojilo 47 seniorů a součet jejich nachozených km je 3481 km., čímž jsme kanál suchou nohou přešli více než 10 x. Nejvíce km nachodila p. Nerostková Věra. Všichni jsme udělali něco nejen pro svůj klub, ale hlavně pro své zdraví. A to je v našem věku velice důležité!!! VŠEM, kteří se do kterékoliv akce zapojili byť jediným metrem, patří veliké poděkování!

Další výzvou bylo "Trénování paměti". Paměť se dá trénovat nejrůznějšími způsoby. Mohou to být křížovky, pexeso, šachy, karty, učení, básně, písně, ruční práce a našlo by se mnoho dalších možností. Patří mezi ně i pohyb. Nezáleží na tom, o jaký pohyb se jedná. Členové klubu zareagovali na výzvu k trénování mozku pohybem a okamžitě se přihlásili a také hned začali úkol plnit. Ptáte se jak? Někteří se společně vydali na túry, kde společně 58 členů nachodilo 2028 km. Jiní se vydali na procházky do okolí našeho města. Chodili ve skupinkách a 87 seniorů ušlo 1050 km. Protože máme ve městě i krásný Aqua park s vnitřním i venkovním bazénem, využili jsme i tuto možnost. To stále ale není vše. Od klubovny se 15 seniorů vydalo ke stromu Čtecích babiček a poté do Rafinského lesíku. Tam je tělocvična pod širou oblohou. Jeden náš senior tady chodí cvičit pravidelně, takže nám na různých cvičebních strojích spoustu cviků ukázal a některé jednoduché jsme si taky vyzkoušeli. Nenechali jsme zahálet ani mozek. Jedna členka nám dala několik příkladů, jak můžeme mozek trochu potrápít, aby pracoval, aby vzpomínal. Měli jsme například jmenovat herce, kteří se narodili v první polovině minulého století. Nebo najít města, která končí písmenem „n“ či najít slova, která začínají i končí stejným písmenem - astma, bob, Cínovec, červotoč, drozd, emoce, fotograf, grog... Na závěr jsme si společně zazpívali podle písničky Chodíme, chodíme hore po dědině... Chodíme, chodíme jarním Bohumínem, nejednu hádanku přitom vylustíme...

Chodíme také cvičit pod názvem ABY ZÁDA NEBOLELA do cvičení v tělocvičně. Této aktivity se zúčastnilo 62 seniorů. Ti, co moc chodit nemohou nebo nechtějí, ale přesto mají potřebu se hýbat, využili další nabídku. V klubovně si 14 seniorů zajezdilo na rotopedu a společně našlapali krásných 100 km.

V klubovně jsme si rovněž zahráli šipky, bollo ball i mikádo, kuželky a bowling. Dva osmdesátníci vyrazili na běžky a celkem najeli cca 100 km. A protože začalo příjemné počasí, naši členové už začali pracovat na svých zahrádkách. Je vidět, že naši senioři jsou skvělí, a žádnou možnost udělat něco pro svůj klub a hlavně pro své zdraví nezkazí a rádi se zapojí do čehokoliv. Všichni vědí, že se jedná i o výtečnou možnost prožít něco zajímavého a hezkého nejen sám, ale i se svou rodinou, vnoučaty a také přáteli.

O velikonocích se naši senioři s vervou pustili do velikonočního zdobení. Šikovné ruce naháčkovaly či obháčkovaly vajíčka, některé je namalovaly či jinak nazdobily a jejich majitelé - naši skvělí senioři, je

přinesli do klubovny. Na správné počasí jsme čekali několik dnů. Až ten správný, s velkým „D“, nakonec přišel. Asi 30 seniorů společně nazdobilo keř zlatého deště před klubovnou. Kolemjdoucí se mohli kochat pohledem na téměř 100 barevných vajíček, které zkrášlily ve velikonočním období naše město. Věřím, že radost, kterou máme my, mělo i spoustu dalších lidí.

V březnu se členové klubu vydali dvěma autobusy do Hustopečí na „Slavnosti mandloní a vína“. Cílem bylo dostat se mandloňovou stezkou do dvou mandloňových sadů. Ty jsou největší v ČR. Mandloně se zde pěstují od 17. století. Jeden sad má rozlohu 1,7 ha a roste zde asi 400 stromů. V druhém sadu o rozloze 2,7 ha roste asi 530 stromů. Trasy k sadům vedou dvě. Jedna je dlouhá skoro 9 km. Vede skoro po rovině, je bezpečná a klidná. Druhá je kratší. Měří cca 5 km, ale je dosti náročná. Každý si vybral tu, o které si myslel, že ji

zvládne. Škoda, že pro velký počet lidí kolem nás, jsme se nedostali na dřevěnou rozhlednu, ze které je nádherný výhled do dalekého okolí. Navíc bylo velké horko a stát po túře ještě na sluníčku v dlouhé

řadě to většinu z nás odradilo. Měli jsme dostatek času se pokochat pohledem na nádherně rozkvetlé stromy. Květy byly na některých stromech jinak barevné. Prý podle druhu mandlí. Trochu odpočinuti jsme se vrátili zpět a naše cesta vedla na náměstí, kde byl bohatý program. Kdo měl zájem koupil si k ochutnání nějakou mandlovou dobrotu... Domů jsme odjížděli unaveni, ale každý z nás si domů odvážel krásné vzpomínky na tento zajímavý zájezd.

Hana Práglová, Bohumín

V Domově Bílá Opava je opravdu živo 101 narozeniny paní Aloisie Hofmanové

Pátým rokem žije paní Aloisie Hofmanová v Domově Bílá Opava, kde většinu času tráví odpočinkem na lůžku ve svém pokoji a ráda poslouchá televizi i hudbu. Nejvíce ji ale těší pravidelné návštěvy příbuzných, přičemž nedávno byly vskutku mimořádné: paní Aloisie totiž oslavila své 101 narozeniny.

Kromě vedení domova byli v řadě gratulantů také primátor SMO Tomáš Macura a náměstek hejtmana Moravskoslezského kraje pro sociální oblast Jiří Navrátil, který spolu s gratulacemi poslal oslavenkyni dárkový koš a kytici se slovy: „Paní Aloisii přeji co nejpevnější zdraví, aby si mohla užívat pohodu a návštěvy svých blízkých, které má tolik ráda. Na pokoj za ní také pravidelně dochází kněz, což je pro ni, jako pro hluboce věřící ženu, nesmírně důležité. Rád bych zároveň vyzval všechny, kteří mají své rodiče či prarodiče v nějakém sociálním zařízení, aby jej co nejvíce navštěvovali. Zájem a přítomnost nejbližších je pro tyto seniory tím největším potěšením a povzbuzením.“

Ředitel Domova Bílá Opava Michal Jirásk a k tomu dodává:

„Všichni gratulanti oslavenkyni přáli hlavně hodně zdraví a vitality do dalších let, spokojenost a klidně prožité dny. Potěšil ji velký dort, množství kytek a také dárkový koš s dekou, noční košilí a kosmetikou. Mimo toto byla paní Aloisie obdarována i balíčky s pochoutkami, které má ráda.“

Domov Bílá Opava v Opavě je příspěvková organizace zřizovaná Moravskoslezským krajem, s kapacitou 149 lůžek. Co obecně zde děláte pro zpestření života seniorů?

„Organizujeme aktivizační programy a pořádáme kulturní akce. Mezi ty zvláště zdařilé řadíme kouzelnické představení, které se uživatelům velmi líbilo. V závěru představení kouzelník poodhalil některé ze svých triků a uživatele pozval ke společnému kouzlení. Tradičními akcemi pak byly zahradní slavnosti na ulici Rybářské a vinobraní na ulici Rooseveltova.“

Mimořádná oslava s mimořádnou kyticí a dortem

Takže to u vás žije...

„No jistě. Jako další akce mohu jmenovat třeba Kloboukový bál, Masopust, Valentýnské posezení s občerstvením a hudebním vystoupením - zpěv lidových písní z Opavska s doprovodem houslí a kláves, maškarní masopustní bál v zahradním altánu, oslavu Dne seniorů v kulturní místnosti, nebo Mikuláše. Přitom pořádáme i zahradní akce - letní slavnosti, grilování na zahradě, táborák, sportovní soutěžení v šipkách, ruských kuželkách, bocii, různá hudební a kulturní vystoupení. Jak říkám, pro aktivizaci našich uživatelů pořádáme v průběhu roku množství programů, společenských a kulturních akcí, výlety, slavnosti atd, přičemž návštěvy mohou uživatelé služby přijímat v podstatě kdykoli, akorát s ohledem na spolubydlící.“

Rozhovor zakončíme stručnou vizitkou oslavenkyně:

Paní Aloisie Hofmanová se narodila v Brance u Opavy, kde žila s rodiči Annou a Janem Hrbáčovými, a se svými sedmi sourozenci. Navštěvovala základní a měšťanskou školu. Po smrti obou rodičů v roce 1938 se teprve sedmnáctiletá Aloisie (jako nejstarší dcera) musela starat o domácnost a mladší sourozence. Roku 1943 se provdala za Karla Hofmana a po válce se přestěhovali do Opavy. Až do důchodu pracovala v podniku Minerva, jako dílenská účetní v nástrojárně. V roce 1990 paní Aloisie ovdověla a téhož roku se dočkala svého prvního pravnuka. Se svými vnoučaty a později pravnučaty ráda trávila svůj volný čas, mezi její záliby patřila také četba a procházky. Od letošního května se pak stala praprababíčkou. Ke gratulacím se samozřejmě připojuje i redakce SeniorTipu.

Snímek z Kloboukového bálu

Zahradní slavnosti nesly název „Pout“. Uživatelé si tak mohli společně se svými rodinnými příslušníky a svými blízkými vyzkoušet různé pouťové atrakce, jako je skládání hlavolamů, kuželky, nebo si mohli vystřelit papírovou růží. K poslechu i tanci hrála skupina Bédi Kolomazníka. Akce měla ze strany uživatelů i dalších účastníků jen kladné ohlasy a byla příjemným odreagováním od starostí všedních dnů. Na Rooseveltově ulici se také uskutečnil 21. ročník Vinobraní, na kterém byli hlavními hosty studenti zpěvu Pop Academy Ostrava. Ve skutečnosti se spíše jednalo o profesionální umělce. Ti svým širokým repertoárem zaujali nejen samotné uživatele, ale i další návštěvníky všech věkových kategorií a špičkovým uměleckým výkonem dokázali roztančit i imobilní seniory, které po několik dalších dnů měly o čem vyprávět.“

SOS MaS varuje spotřebitele před praktikami společnosti, která si sama dala do názvu ochranu práv spotřebitele

„Proč nezvedáte telefony a nepřebíráte poštu, když máte moje smlouvy, které potřebuji?!“ spustila zhurta paní Alena, která přišla do poradny SOS MaS. Poradkyně se snažila paní uklidnit, posadila ji ke stolu a požádala ji o přesný výklad problému. Za chvíli se začalo vše rozmatávat.

Paní Alenu navštívil doma pán, zřejmě podomní prodejce, který se zaštiťoval názvem společnosti Ochrana práv spotřebitele a nabídl jí službu, která ji zbaví starostí. Služba spočívala v tom, že se firma bude starat o všechny její smlouvy na dodávky energií.

Pán vystupoval velmi mile a paní Alena si, bohužel, spojila název firmy s naší neziskovou organizací a pojala k pánovi důvěru. A tak přijala vše, co jí bylo nabídnuto. Podezření začala mít až ve chvíli, kdy dostala dopis s informací, že z důvodu krachu dodavatele energií skončila u tzv. dodavatele poslední instance a dále se nic nedělo. Nikdo se jí neozval, nikdo ji o dalším postupu neinformoval. A tak se vypravila k nám.

Na internetu poradkyně SOS MaS, z.s. společnost našla pod názvem o.o.p.s. Ta má na svých webových stránkách velkými písmeny napsáno: Jsme organizace pro ochranu práv spotřebitele. Při bližším prozkoumání však poradkyně zjistila, že se jedná o společnost s ručením omezeným, tedy podnikatelský subjekt, který není oficiální neziskovou spotřebitelskou organizací.

Paní Alena na další schůzku přinesla dvě smlouvy s touto společností, takže se poradkyně mohla seznámit také s jejich obsahem. V jednom případě se jedná o příkazní smlouvu, na základě níž měla firma bezplatně zajistit veškeré právní úkony ve vztahu ke stávajícím i budoucím dodavatelům energií. Na základě druhé smlouvy si již firma každý měsíc strhává určitou částku prostřednictvím SIPA spotřebitelky, tedy fakticky účtuje poplatky, a to pouze za to, že má u sebe uložené její smlouvy týkající se dodávek energií. Proto také paní Alena nemohla žádné smlouvy najít. Přestože se paní

Alena ocitla u dodavatele poslední instance a měsíčně společnosti o.o.p.s. s. r. o. platí, nechali ji tzv. na holičkách.

Naštěstí jsou smlouvy se společností o. o. p. s. smlouvami uzavřenými na dobu neurčitou s možností je kdykoliv vypovědět. Avšak tak jednoduché, jak se zdá, to paní Alena mít nebude. Nepodařilo se jí totiž výpověď smluv doručit. Společnost nepřebírá poštu a tel. číslo uvedené jako kontaktní je nedostupné. Výpovědi jsou sice díky fiktivnímu doručení platné, avšak na požadavek paní Aleny na vrácení smluv a zastavení inkasa z jejího účtu nikdo nerefluje.

Paní Alena se tak svých starostí nezbavila, jak si od služeb domnělé spotřebitelské organizace slibovala, ale právě naopak. Hlavním úkolem nyní pro ni bude, urychleně si vyhledat nového dodavatele, aby co nejdříve ukončila nevýhodné dodávky od dodavatele poslední instance.

Sdružení obrany spotřebitelů Moravy a Slezska, z. s. varuje všechny spotřebitele, aby si skutečně ověřili, s kým jednají. Na současně nepřehledné situaci na energetickém trhu se snaží některé subjekty parazitovat a ne každý, kdo slibuje spotřebitelům pomoc, ji také skutečně poskytne. Společnost používáním uvedené rétoriky uvádí spotřebitele v omyl a je otázkou, zda by se to nedalo považovat za nekalou obchodní praktiku.

Pokud jste se také setkali s podobnou praktikou jako paní Alena, podepsali jste obdobné smlouvy a máte zájem o pomoc, kontaktujte Sdružení obrany spotřebitelů Moravy a Slezska z.s. Tel/fax.596 111 252, mobil 606 832 280; Email : ostrava@sos-msk.cz

Marcela Reichelová

ASERTIVITA: Klíčem ke správnému jednání s manipulátorem je umění asertivního chování.

Co nejčastěji si opakujte:

Máme právo sami posuzovat své vlastní chování a city a být za ně odpovědní.

Máme právo nenabízet žádné omluvy a výmluvy ospravedlňující naše chování.

Máme právo posoudit, zda a nakolik jsme odpovědní za řešení problémů druhých lidí.

Máme právo změnit svůj názor.

Máme právo říci: Já nevim.

Máme právo být nezávislí na dobré vůli ostatních.

Máme právo dělat chyby a být za ně zodpovědní.

Máme právo dělat nelogická rozhodnutí.

Máme právo říci: Nerozumím.

Máme právo říci: (tajenka osmisměrky)

BANDA BOROVÍČKA BRANKA BYZNYS DVOUHRA
DŽBÁN HUMOR CHRUPAVKA INSCENACE
JÍDELNA KOMUNITA MERUŇKA MOBIL OBEZITA
OBLAK OTOČKA PROTOKOL PŘEDMĚT ROUŠKA
SPORT TUŽKA ÚSTAV ÚSTŘEDNA ZKUMAVKA
ŽIDLE

C	H	R	U	P	A	V	K	A	L	J	B
E	M	I	A	T	I	Z	E	B	O	T	O
A	A	T	A	K	V	A	M	U	K	Z	R
N	E	K	Ě	O	Š	A	K	Č	O	T	O
D	E	C	Ň	M	L	U	Ú	S	T	A	V
E	J	L	A	U	D	I	O	T	O	D	I
Ř	Í	T	D	N	R	E	B	R	R	V	Č
T	D	U	N	I	E	E	Ř	O	P	O	K
S	E	Ž	A	T	Ž	C	M	P	M	U	A
Ú	L	K	B	A	O	U	S	S	J	H	L
E	N	A	D	Á	H	A	K	N	A	R	B
N	A	O	S	Y	N	Z	Y	B	I	A	O

Pavla Zemaníková: Lysá Hora si zasluhuje ochranu...

V prosinci loňského roku vyšla kniha "Fenomén Lysá hora". V knize je mnoho informací o královně Beskyd, o historii a současnosti chat, o turistických trasách (doplňených mapami), o místní fauně i flóře, osobnostech současných i z dob minulých, závodech zde pořádaných, o místním dění, obcích a zajímavých místech v okolí. Nechybí ukázky lidové slovesnosti, místního nářečí, dobové i aktuální fotografie. Autorka paní Pavla Zemaníková patří mezi nesčetné příznivce Lysé hory.

Paní Pavlo, jak Vás napadlo napsat knihu o Lysé hoře? Čím Vás Lysá hora fascinuje a co bylo potřeba před napsáním knihy udělat?

"V zimě 2021 mě oslovila redaktorka nakladatelství Albatrosmedia, že by chtěli do edičního plánu zařadit knihu o Lysé hoře a že zkoušejí dát dohromady kolektiv autorů, který by se na knize podílel. Sešly jsme se a bylo víceméně jasné, že nikoho dalšího nepotřebuje shánět, že to všechno

obsáhnu já. Měla jsem k dispozici určité materiály, které mi umožnily prezentovat beskydskou královnu v uceleném pohledu. Jelikož do té doby nic o nejvyšší hoře Moravskoslezských Beskyd nebylo vydáno, byla to pro mne obrovská výzva. Na zpracování knihy bylo relativně málo času, text musel být odevzdán do poloviny srpna. Jelikož pracuji ve státní správě a dojíždím z Ostravice do Frýdku-Místku, tak to bylo docela náročné. Ale myslím si, že jsem to v rámci možností zvládla."

Lysá hora patří k hodně navštěvovaným místům. V poslední době se to na vrcholku turisty jen hemží. Jak by se měli turisté v přírodě chovat?

"Narůstající množství lidí mířících na Lysou horu se začalo projevovat v uplynulých řekněme deseti letech. Ať už se jedná o návštěvníky hor či běžce, kteří pojali výstupy/výběhy jako vhodný trénink k nejrůznějším extrémním horským závodům. Ne všichni se samozřejmě chovají tak, jak by se lidé v přírodě chovat měli. Jedná se o odhazování odpadků, zkracování trasy či nepřiměřený hluk, a to zejména v případech, kdy se nahoru vydávají větší skupiny. Jak se ovšem lidé chovají, to si musí uvědomit především oni sami a právě v oblasti Lysé hory by si měli uvědomit, že je to oblast, která zasluhuje ochranu kvůli svému jedinečnému přírodnímu bohatství."

Víme, že jsou lidé, kteří vylezou na vrchol Lysé hory i několikrát denně. Co na to říkáte a nepatříte k nim také? V jednom z minulých čísel jsme psali o panu Čupovi, otužilci, který už k Lysé hoře patří, a i v zimě chodí na vrchol sletený do půl těla.

"Před pár lety jsem také chodila "na kopec" poměrně často. Ale to jsem ještě pracovala ve Frýdlantě n. O. a stihla jsem to i přes týden. Vzhledem k tomu, že hora začala být přelidněná, vyhledávám od jisté doby různé zajímavé trasy jinde. V Beskydech je stále co objevovat. Abych si odpočinula, mám ráda trasy, kde téměř nikoho nepotkám a dokonale si tak vyčistím hlavu. Řada lidí se dlouhodobě upnula právě na tuto horu, ale pokud jim to tak vyhovuje, pak je to v pořádku."

V knize píšete o místní fauně i flóře. Jaké vzácné květiny na Lysé hoře rostou a jací zajímaví živočichové tam žijí?

"Chráněnou faunu i flóru uvádím v knize jmenovitě a je to obsáhlý seznam a ve skutečnosti by byl úplný výčet ještě rozsáhlejší. Já mám ráda na vrcholu se vyskytující jestřábník oranžový a v celém masívu Lysé hory je velmi efektní koncem léta rozkvétající hořec tolitovitý. Co se týče fauny, tak byl v okolí Lysé hory zaznamenán pohyb velkých šelem, ale mám zato, že vlci, medvědi a ryši se spíše zdržují v klidnějších lokalitách. Na co bych návštěvníky upozornila, jsou zmije, které se často vyhřívají na kamenech přímo na chodnících."

Křest knihy Fenomén Lysá hora se konal v knihovně v Ostravici. Pavla Zemaníková poutavě vyprávěla o vzniku této knihy, zájemcům podepisovala knihy a prostor byl samozřejmě také pro spoustu dotazů, protože Lysá hora je skutečně pro mnohé fenomén.

Ve vaší knize jsou i báje a pověsti, vzpomenete alespoň krátce některou z nich?

"Určitě jsou nejznámější pověsti o jeskyních a o zbojníku Ondrášovi. Ondráš se svou skupinou bohatým bral a lup schovával právě v oněch jeskyních, kterým se říká Ondrášovy díry. Mnozí se poklady vydávali hledat, ale jelikož chamtivost se nevyplácí, tak se jim buď něco zlého přihodilo nebo se jim zlatáky doma proměnily v listí."

K Lysé hoře patří i turistické chaty...

"Od konce předminulého století je Lysá hora spojena s rozvojem turistiky a s tím samozřejmě souviselo i budování turistických chat. Na počátku minulého století byla vybudována Albrechtova chata, jejímž předchůdcem byla dřevěná noclehárna se skromným občerstvením. Ve třicátých letech minulého století byla vybudována Bezručova chata, na počest slezského básníka, který pravidelně s přáteli pořádal výplazy na Gigulu, jak nejvyšší beskydské hoře říkal. Obě chaty vyhořely, první v roce 1972 a druhá v roce 1978. Po dlouhých letech se podařilo opětovně je vybudovat, a tak nyní slouží opět jako zázemí pro turisty."

Jste rodačka z Beskyd? A jaká jsou další Vaše oblíbená místa, případně zajímavé osobnosti spojené s Beskydami?

"Pocházím z Frýdku-Místku, na Ostravici bydlím od roku 1990. Postupně se snažím navštěvovat jednotlivé části Beskyd, ale musím říct, že nejraději mám Staré Hamry a

Emílie Blahožová: Děti jsou květy našeho života

„Květiny jsou milostným vyjádřením ducha přírody,“ konstatovala už v osmnáctém století Bettina Brentano, německá spisovatelka, skladatelka a zpěvačka. A květy má jako hlavní motto a předlohu pro svá díla i malířka Emílie Blahožová, která mimo jiné působila čtvrt století jako učitelka v mateřské škole v Ostravě-Muglinově.

„Výtvarná činnost byla a je po celý život mým významným pomocníkem i odpočinkem,“ říká Emílie Blahožová. „Výzdoba školy byla mou vizitkou. Ráda jsem od mládí kreslila, nejčastěji tužkou, pastelem, akvarelem a po odchodu do důchodu jsem začala s olejem. Taky mám ráda přírodu, která je pro mě zdrojem energie a radosti. A velmi si vážím starých mistrů i klasiků, těší mě impresi, ale moderní abstrakci moc nerozumím.“

Nedávno uvedla Knihovna města Ostravy v galerii Emoce Vaši výstavu obrazů nazvanou Děti jsou květy našeho života. Co Vás k tomu názvu inspirovalo?

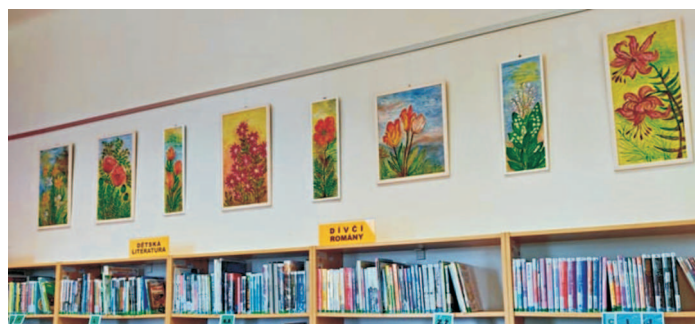
„Moje celoživotní láska k dětem. A taky péče o mé děti, nyní vnoučata i pravnoučata jmenovitě Otakar, Jana, Otík, Robert, Petr, Alice, Richard a Karolína.“

Jako dlouholetá učitelka v mateřské škole toho víte o pestrobarevnosti povah dětí patrně dost...

„Když dítě žije ve spořádané rodině, jeho vývoj a výchova probíhá obvykle úspěšně, jeho přirozená zvědavost směřuje neustále k otázkám, dle nadání k rozvoji malé osobnosti. To byl vždy můj zájem. Vzpomínám například na jednu hudební výchovu, kdy jsem měla naplánovaný poslech. Vyprávěla jsem dětem o řece Vltavě od Bedřicha Smetany pomocí obrázků, které jsem namalovala. Někdo by si mohl myslet, že tento námět je pro předškoláčky těžký, ale reakce rodičů druhý den mi přinesla velké potěšení. A děti samy si žádaly opakování.“

Není to přímé naplnění citátu J. A. Komenského „škola hrou“?

„Dá se to tak říci. Také tělesná výchova s dětmi mě velmi těšila - do každodenní rozcvičky jsem vložila relaxační prvky jógy, což vyvolalo u dětí celkové zklidnění a radost z pohybu. V důsledku toho v naší mateřské škole nebyl křik a hluk a rodiče byli velmi spokojeni. Ve spolupráci se základní školou Muglinov a tělovýchovnou jednotou se pak děti spolu se žáky první třídy zapojily do cvičení v tělocvičně. Bylo to pro naše nastávající školáčky velice radostné a poznaly budoucí učitelku... Mateřská škola na Mexické se tak za vedení paní ředitelky Blanky M. stala oblíbeným místem.“

Část výstavy v galerii Emoce

V čem zásadním se podle Vás děti během čtvrt století změnily?

„Nedomnívám se, že by se děti změnily, pouze nové technologie vedou dospělé k různému přístupu ve výchově dětí.“

Jak u Vás probíhá tvůrčí činnost vznik nového obrazu? Máte na to nějakou osnovu, nebo systém?

„Mé malování je emocionální a odráží se ve skicích, následně v malbách. Ovšem slovy se to těžko popisuje.“

Podle čeho jste vybírala obrazy pro Vaši výstavu a jakou jste dostala zpětnou vazbu?

„Při výběru těch obrazů opět rozhodovaly emoce. Víím, že každému se líbí něco jiného, odborník najde chybu, laik mlčí. Ale každý člověk v životě potřebuje občas pomoc. Nadstavba k takovým příležitostem je velmi široká, a jestli tu pomoc dokážou přinést třeba emoce z výtvarného umění, je to jenom dobře.“

(di)

Bílou. Právě v těchto končinách jsem potkala i řadu lidí, kteří zde žijí nebo chalupaří. Za všechny osobnosti uvedu paní Zdenku Tomáškovou (1929-2021), kterou jsem řadu let navštěvovala na bílanské části osady Javořinka. Paní Zdenka byla po dobu deseti let dobrovolnou sekretářkou Petra Bezruče a její vyprávění o této době, ale i o životě na Javořince jsou nezapomenutelná.“

V úvodu zmiňujeme, že sbíráte také pohlednice. Kolik už jich máte a kterých si nejvíce považujete? Jakou máte nejstarší pohlednici a jak je zejména v dnešní elektronické době získáváte?

„Sbírku dobových pohlednic jsem si vybudovala zhruba před deseti lety a soustředím se zejména na údolí Ostravice. Z této oblasti jsou samozřejmě nejvýznamnější motivy Starých Hamer,

jejichž centrum bylo zatopeno vodním dílem Šance. Nejstarší pohlednici mám z počátku minulého století. Pohlednice se dají získat v antikvariátech, a to buď v klasických prodejnách nebo přes e-shop.“

Další vysněné téma, o kterém byste chtěla napsat?

„Jelikož mám asi nejvíce ze všeho prochozené Staré Hamry a Bílou, tak bych se jednou ráda pustila třeba do nějakého místopisného dílka o těchto lokalitách. Ale to nastane, až budu mít tyto končiny prochozeny ještě více.“

S Pavlou Zemaníkovou rozmlouvala Ludmila Holubová

Pozvánka k návštěvě areálu Rybníky pod Hurou

5. května místostarosta městského obvodu Ostrava-Jih Otakar Šimík odemkl vrátka areálu, který je k dispozici k procházkám a nádechu v tomto půvabném zákoutí Ostravy-Výškovic. Pod vodní hladinou se míhají rybky a brzy ji ozdobí také vysazené vodní rostlinky, po hladině brouzdají kachny a přilétají čápi. Areál, kde jsou vysazeny desítky stromů, se probouzí k životu a je připraven k návštěvě.

Historicky je městský obvod Ostrava-Jih s rybníkářstvím spjat již pět století. Díky revitalizaci výškovických rybníků se otevřela veřejnosti nová relaxační zóna, poblíž ulice Drubeží. Historie rybníkářství ve Výškovicích sahá až do poloviny 16. století, kdy byla v blízkosti Odry (mezi vodním tokem a vsí) vybudována soustava několika rybníků. Stalo se tak na podnět olomouckého biskupa Jana Dubravia, známého budovatele umělých vodních ploch a autora slavného latinského spisu O rybnících. Největší rybník zvaný k roku 1616 jako Velký výškovický se rozprostíral mezi nynější Proskovickou ulicí a cyklostezkou vedoucí k Polance nad Odrou (těleso cyklostezky je bývalou rybníční hrází).

Další větší rybník Bezděk se rozprostíral na severozápadní straně Výškovic. Výškovický fojt měl zase svůj rybník na okraji Bělského lesa, kde dodnes v blízkosti ulice Staňkova zůstala zachována vodní plocha. Rybníky ve Výškovicích postupně zanikaly ve 2. polovině 18. století.

Důvodem bylo nekonkurenceschopné rybníční hospodářství a zejména státní podpora pro pěstování obilí na plochách bývalých rybníků v časech vlády Marie Terezie a Josefa II., čímž se předcházelo dřívějším hladomorům.

Současné rybníky Pod Hurou vznikly po 2. světové válce. Půvabné zákoutí na okraji Výškovic doposud nebylo veřejnosti přístupné. Díky revitalizaci v letech 2020-2022 se soustava tří rybníků změnila v oplocený volnočasový areál. Blízkost Chráněné krajinné oblasti Poodří zde vytváří unikátní biotop pro mnohé živočichy a rostliny. Voda je do rybníků přiváděna z pramenné oblasti bezejmenného vodního toku a z jímacího objektu umístěného na nedalekém lesním pozemku. Samotné rybníky plní zejména funkci akumulace povrchových vod a slouží k zadržování vody v krajině pro snížení povrchového odtoku vod.

„Za odbahnění rybníků, zpevnění hrází, výsadbu dřevin a vodních rostlin, instalaci mobiliáře včetně místního vodníka a velké ryby, vybudování mlátového chodníku a dětského hřiště zaplatil městský obvod Ostrava-Jih zhruba 10 milionů korun. Za finanční podporu projektu ve výši 200 tisíc korun patří poděkování také společnosti Liberty Ostrava a.s. Věřím, že se areál stane příjemným cílem procházek,“ uvedl místostarosta Otakar Šimík, který za záměrem revitalizace od jeho počátku stojí. Areál bude postupně doplněn o edukační tabule, radnice také chystá ve spolupráci s místními spolky zahrádkářů a rybářů akce pro veřejnost.

U areálu není možnost parkování. Lokalitu nutno brát jako cíl pěších či cyklo výletů. Na místo dojedete MHD Ostrava, linkou č.27, výstup na zastávce Výškovice osada. Najdete jej snadno. (<https://mapy.cz/s/cecapebodo>)

